

D

28

DAVID N. ROYAL

INVESTMENT

MANAGEMENT

337

OEE Könyvtár
ÁII.EII. 2018

(88-2)

1901.11.1.
10/12

ROVARTANI MŰSZÓTÁR.

A LEIRÓ ROVARTAN LEGFONTOSABB MŰSZAVAINAK
FOGLALATJA.

A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL
S KÜLÖN BIZOTTSÁGÁNAK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

DR. DADAY JENŐ.

(2-28)

103 ÁBRÁVAL.

BUDAPEST.

KIADJA A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.

1894.

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

A PESTI LLOYD-TÁRSULAT KÖNYVSAJTÓJA.

Társulatunknak 1889. évi február 20-ikán tartott választmányi ülésén *Frivaldszky János* és *Horváth Géza*, rámutatva hazai entomologiai irodalmunk terén az elnevezésekben és műszavakban mutatkozó ingadozásra, s kifejezván a rovar-tani műszavak megállapításának és teljes összegyűjtésének szükségét, a már ez ügyben dolgozó szakbizottság nevében arra kérték a választmányt, hogy a rovar-tani műszótár anyagának összeállításával *Dr. Daday Jenő*t bizza meg.

A választmány ez indítványt elfogadta s *Daday Jenő*t az összeállításal megbizta.

A titkárság az összegyűjtött anyagot kiszedette s még ugyanazon év június végén a szakembereknek kéziratképen megküldötte, felkérvén őket, hogy az elsorolt műkifejezésekre javaslataikat, megjegyzéseiket október végeig szíveskedjenek beküldeni.

A beérkezett füzetek a bizottsághoz tétettek át, melynek *Szily Kálmán*, majd *Frivaldszky János* elnöklete alatt *Daday Jenő*, *Entz Géza*, *Horváth Géza*, *Mocsáry Sándor* és *Paszlavszy József* voltak a tagjai. E bizottság számos ülésen tárgyalta a műszavakat s 1893 őszén adta át megállapodásának kész eredményét.

Most, ime, a nyilvánosságnak adjuk át s kívánjuk, hogy ne csak szak-entomológusaink vegyék hasznát, hanem más szakbeliek is merítsenek belőle buzgalmat ilyennemű szótárak összeállítására s járuljanak hozzá, hogy irodalmunkban a természettudományi műszavak megállapodásra jussanak.

Budapest, 1894. április 4.

Dr. Wartha Vincze,
titkár.

ELŐSZÓ.

Irodalmunkban ez ideig Frivaldszky János „A magyarországi Téli-röpkék (Coleoptera) műszavainak magyarázata stb.” című dolgozata volt az egyedüli oly magyar forrás-munka, a melyből a rovarleírással foglalkozó meríthetett.

Mikor a Természettudományi Társulat Választmányja megbízásból a rovar-tani műszótár anyagának összegyűjtéséhez kezdtem, a Földi János „Természethistoriá”-ján kívül első sorban én is ehhez a forráshoz fordultam. De hogy kitűzött feladatomnak annál inkább megfelelhessenek, felhasználtam a Müller J. „Terminologia entomologica” című latin-német munkáját és Redtenbacher L. „Fauna austriaca” művének ide vonatkozó adatait is.

Főtörekvésem az volt, hogy irodalmunknak oly munkát nyujtsak, a mely a tudomány mai színvonalán nyelvünk kívánalmainak lehetőleg eleget tegyen s a rovarok leírásával foglalkozóknak minden tekintetben megbízható és tájékoztató kútforrássul szolgáljon. Tőlem telhetőleg kiterjesztettem tehát figyelmemet mindazokra a műszavakra, a melyek egy rovar orismologiai leírásánál tekintetbe jöhetnek. A műszavak kiválasztása és magyarázatuk, tehát e munka tartalmának végleges megállapítása azonban nem csupán rajtam fordult meg, hanem a Természettudományi Társulat Választmányától e feladattal megbízott bizottság véleményén is, a melynek különben egyik tagja lenni magam is szerencsés voltam. Ez az oka egyebek között annak, hogy az egyes rovar-rendek, családok és nemek szárnyerezetének magyar műszavai e munkából kimaradtak. A bizottság ugyanis ezeknek, mint nagyon specialisaknak, végleges megállapítását egyelőre nem tartotta szükségesnek.

Az orismologiai leírásokhoz szükséges műszavakon és magyarázatukon kívül azonban figyelemmel van e munka a rovarrendek és

egyes családok magyar elnevezésére; de e tekintetben, minthogy ez egyenesen a nomenclatura dolga, csakis néhány példát akar szolgáltatni más családok elnevezésének módjára.

A szövegben alkalmazott ábrákat illetőleg megjegyzem, hogy azoknak egy részét természetből, más részét a Müller J., Frivaldszky J. említett munkája, vagy pedig Claus C. és Leunis-Ludwig kézikönyve nyomán rajzoltam.

Budapest, 1894. április 4.

Dr. Daday Jenő.

RÖVARTANI MŰSZÓTÁR.

I.

Abbreviatus — megrövidült.

Abdomen — potroh.

— **campanulatum** — harangforma potroh; pl. az *Eulophus xanthopus*-é (1. ábra).

— **coarctatum** — karcsú tövű potroh, a pikkelyes szárnyúaké s a legtöbb kétszárnyúé (4. ábra).

— **cornutum** — szarvas-potroh; az, a melynek hátán nyujtvány van.

— **dentatum** — fogas potroh; melynek haslemezei valamelyikén fogszerű kiemelkedés van.

— **elongatum** — megnyúlt potroh, mint pl. az *Agrion*-é (3. ábra).

— **forcipatum** — ollós potroh; mint pl. a *Forficulá*-é. (2. ábra.)

— **foveolatum** — gödrös potroh.

— **hastatum** — dárdás potroh.

— **laminatum** — lemezes potroh.

— **lobatum** — karéjos potroh.

— **marginatum** — karimás potroh.

— **petiolatum** — nyeles potroh, mint pl. a *Smierá*-é (5. ábra).

— **sessile** — ülő potroh.

— **spinosum** — tüskés potroh, tövises potroh.

Abruptus — megszakadó.

Abrupto-elavatus — hirtelenbunkós.

Abseonditus — rejtett; pl. a *Cassida* feje. (6. ábra).

Acetabulum — ízvápa.

Aeiculatus — karczolt; az olyan fölszín, a mely mintha tüvel volna össze-vissza karczolva (7. ábra).

Acridiidae — Sáskafelek.

Aerocephalus — csúcsosfejű.

Aculeatus — tüskés, tövises; a finom, hegyes tüskékkel fedett fölszín, pl. a *Hispa* tüskés szárnyfedői (8. ábra).

Aculus — tűske, tövis.

— **fulánk**; a méhek fulánkja.

Acuminatus — hegyezett.

Acutus — hegyes.

Adiposus — zsirfényű.

Adnatus — odanőtt, hozzánőtt.

Adpersus, conspersus — hintett, pettyezett; valamely testrész, ha különböző színű kis pettyek vannak rajta tömötten egymás mellett.

Aduncus — horgas.

Aeneus — bronzszínű; a bronznak fémfényű zöldessárga színe.

Aeruginosus — rezes-zöld; a réz-rozsda színe.

Ala — szárny.

Alatus — szárnyas.

Albus — fehér.

Alligatus — függő, mint pl. „Pupa alligata“.

Ametabola -- átnemalakuló rovarok; az olyanok, a melyek lárvái soha sem alakulnak át nyugvó és nem táplálkozó bábba, hanem

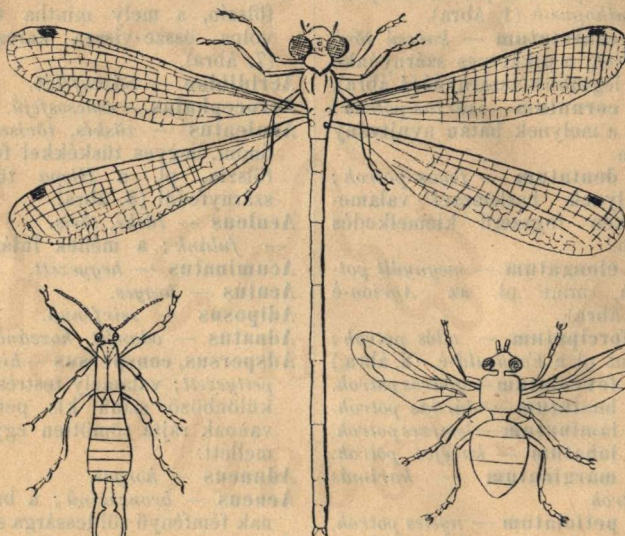
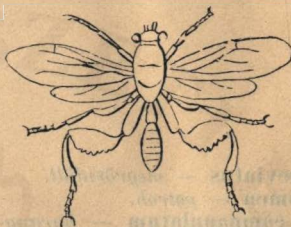
Amethystinus — ametisztuszínű világos ibolyaszínű.

Ampliatus és amplificatus — elszélesedett, pl. a *Cassida* szárny-

1.

5.

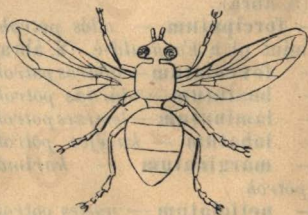

2.

3.

4.

mindig táplálkoznak és mozognak, a míg csak kifejllett rovarokká nem válnak.

fedői (9. ábra).

Ampulla — csuklya; a Hemipteráknál a Tingisfélék elötörának

hátán többé-kevésbé kiemelkedő csuklyaszerű hólyag.

Anastomosis — összetorkolás; a szárnyerek végső ágainak összenövése.

Angulus — szög, szöglet.

— **apicalis** — végszög, a szárnyak, vagy szárnyfedők végén levő szög.

Angulus humeralis — vállszöglet

— **scutellaris** — pajzsszöglet

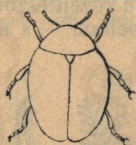
Angustatus — keskenyedett.

azok, a melyek sarló módjára hajlottak, mint pl. a *Myrmeleo-néi* (11. ábra).

Antennae aequales — egyenletes csápok; azok, a melyeknek izei kivétel nélkül egyformák.

— **approximatae** — közelálló csápok; azok, a melyek egymás közelében erednek, mint pl. a *Chrysisekéi* (12. ábra).

— **attenuatae** — vékonyodott csápok; azok, melyeknek kö-

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

Annulatus — gyűrűs.

Antennae — csápok.

— **abbreviatae** és **brevissimae** — igen rövid csápok; azok, a melyek a fejnél rövidebbek.

— **abrupto-clavatae** — csonkabunkójú csápok; azok, melyeknek bunkója csonkított, mint pl. a *Coccinellái* (10. ábra).

— **aduneo-falcatae** vagy **falciformes** — sarlóforma csápok;

zepe vékonyabb, mint két végük, pl. a *Helophorusé* (13. ábra).

— **auriculatae** — füles csápok; azok, melyeknek alsó íze ki-vájt, fülkagylószerű lemezzé szélesedett s a következő részben eltakarja, mint pl. a *Gyrinusé* (14. ábra).

— **barbatae** — szakállas csápok; azok, melyeknek egyik oldalát szőrök fedik.

— **brevirostris** — orrtövi csá-

pók; a melyek a száj tövénél erednek.

Antennae breves — *rövid csápok*; azok, a melyek csak oly hosszúak, mint a fej.

— **breviares** — *megrövidült csápok*; azok, a melyek a fejnél hosszabbak, de a testnél mégis rövidebbek.

— **chelatae** — *ollós csápok*, azok a kétágú csápok, a melyeken az egyik ág mozgékony, mint pl. az *Elenchus*-é (15. ábra).

— **ciliatae** — *pillás csápok*, a melyeknek egyik oldala pillaszerűen szőrös.

— **cirratae** — *sallangos csápok*;

vagy fésűformán elállanak, mint pl. a *Lucanus*-én.

— **lamellatae** — *lemezes-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egyik oldalra kinyújtott, széles lemezekké formálódnak, mint pl. a *Melolontha*-én.

— **perfoliatae** — *galléros-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egymástól élesen elkülönültek, mint pl. a *Hydrophilus*-én.

— **clavatae v. capitatae** — *bunkós csápok*; azok, a melyek egy hosszú, feltűnően elütő alaprészből, a *töböl* — *scapus*; hosszú, többizű közép-részből, az *ostorból* — *flabellum* — s nagy,

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

azok, a melyek egyszer vagy kétszer fésűsűk és ágaik igen hosszúak, ívelték, szőrözettek, mint pl. a *Lophyrus*-éi (16. ábra).

— **cirrosae** — *patamos vagy csomótás csápok*; azok, melyeken hosszabb, szőresomócskák vannak, mint a *Thryps*-éin (17. ábra).

— **clava exarticulata** vagy **solida** — *tömör-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei oly szorosan vannak egymáshoz illesztve, hogy az izesülés alig észrevehető, mint pl. a *Platypus*-én.

— **fissae** — *hasadt-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egyik oldalon fűrész-

széles végrészből, a *bunkóból* — *clava* — állanak. (18. ábra).

— **tunicatae** — *burkoltbunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei tölcserformán egymásba mélyedtek, pl. *Lethrus* (19. ábra).

— **clinteriformes** — *korongos csápok*; a melyeknek csúcsíze korongforma, pl. *Clinterocera* (20. ábra).

— **composito-pinnatae** — *kétszer tollas csápok*; azok, a melyeknek oldalágai ismét tollasok (21. ábra)

— **dentatae** — *fogas csápok*; azok, a melyeknek izei finom, hegyes tüskékkel fegyverezettek.

Antennae dichotomae v. furcatae

— *villás csápok*; azok, a melyek többé-kevésbé egész hosszukban két, leggyakrabban egyenlő ágra osztottak. Ha az ágak lantszerűen hajlottak, akkor *lant-ágúak* — *lyrato-dichotomae* (22. ábra).

— *distantes* — *távolálló csápok*; azok, melyek egymástól távol erednek.

— *distichae v. bipectinatae* — *kétsorosan fésűs csápok*; azok, a melyeknek izei két oldalt hosszú nyujtványokkal fegyverezettek. (23. ábra).

— *uplicato-pectinatae* — *ketősen fésűs csápok*; azok, a me-

Antennae extraoculares — *a szemektől távolálló csápok*; mint pl. az *Apoderuséi* (26. ábra).

— *fasciculatae* — *bojtos csápok*; azok, a melyeknek minden egyes ízén egy-egy szembetűnő szőrpamat van, mint pl. az *Eurytoma abrotanié*, v. a *Rosalia alpináé*.

— *filiformes* — *fonálforma csápok*; azok, a melyek alapjuktól hegyőig egyenlő vékonyak és hengeres ízekből állanak, mint pl. a *Carabusé* (27. ábra).

— *fimbriatae* — *rojtos csápok*; azok a melyeknél az ízeknek egyik oldalán hosszú, egyközűen fekvő szőrök vannak.

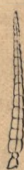
— *fissae* — *hasadt csápok*;

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

lyeken az ízeken mindenik oldalán két-két nyujtvány van, mint pl. a *Ctenophoraé* (24. ábra).

— *elongatae* — *megnyúlt csápok*; azok, a melyek oly hosszúak, mint a rovarnak a teste.

— *ensiformes v. pyramidales* — *tőrforma csápok*; azok, a melyek széles alapról indulva, végük felé folytonosan keskenyednek, de emellett meglehetősen rövid és oldalukon élesek, mint pl. a *Tryxaliséi* (25. ábra).

— *exarticulatae* — *ízeletlen csápok*; azok, melyek ízeit nem lehet megkülönböztetni, vagy pedig csak egy ízből állanak.

azok, a melyek két vagy több ágból állanak (22. ábra).

— *flabellatae* — *legyezős csápok*; azok a leggyakrabban lemezes-végű csápok, melyek rövid végső ízeinek hosszú nyujtványai szorosan egymás mellett állanak (*Evanycera*) (28. ábra).

— *foliatae* — *levélforma csápok*; azok, a melyek mindkét oldalukon levélszerűleg lapítottak (29. ábra).

— *fornicatae* — *boltozatos csápok*; azok a rövid csápok, a melyeknek külső oldala íves, belső oldala öblös vagy vájt, (*Haemalastor*) (30. ábra).

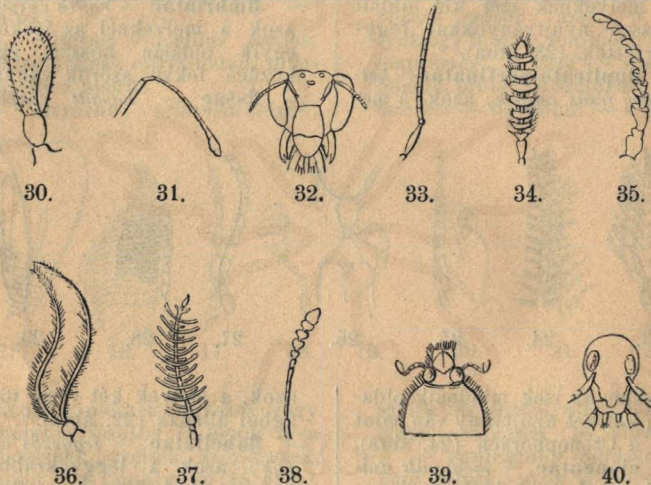
Antennae fractae — *térdes csápok, megtört csápok*; azok, a melyeken a hosszú alapíz a többiekkel szögletet alkot (hangya). Ezeket *antennae geniculatae*-nak is nevezik. A hosszú alapíz a *tőkocsány*, *scapus*, a többiek a *csápostor*, *funiculus*. (31. ábra.)

— **frontales** — *homlokon álló csápok*; mint pl. a Méhfélékéi (32. ábra).

pok; azok, a melyeknek kúpforma izei széles végükön vájtak és a következőket félig eltakarják, mint pl. a *Prionuséi* (35. ábra).

Antennae imparipinnatae — *egyenlőtlenül tollas csápok*; azok, a melyeken az egyes ízek oldalnyújtványai mindenik oldalon különböző hosszúak, mint pl. a *Lophyrusé*. (36. ábra.)

— **inaequaliter-pinnatae** — *váltakozva tollas csápok*; azok,

— **funiculatae** — *ostoros csápok*; az oly térdes csápok, a melyeknek csápostora hengeres, fonálforma, de egyenlő vastag, mint pl. a méhé (33. ábra).

— **fusiformes** — *orsó-forma csápok*; azok, a melyek mindkét végükön vékonyabbak, mint közepükön, de máskülönben rövidek, mint pl. a *Sarrotriuméi* (34. ábra).

— **imbricatae** — *tokolt-izű csá-*

a melyeken az ízek levélforma nyújtványai váltakozva hosszúak és rövidek (37. ábra).

— **incrassatae** — *vastagodó csápok*; azok, a melyek végük felé fokozatosan vastagodnak mint pl. a *Silpháé* (38. ábra).

— **inferiores** — *alsó-állású csápok*; azok, a melyek a fej alsó felében erednek, mint pl. a *Geotrupesé* (39. ábra).

— **infraoculares** — *szem alatti*

csápok; azok, a melyek a szemek alatt erednek, mint pl. a *Serropalpusé* (40. ábra).

Antennae inoculares — *szemből eredő csápok*; azok, a melyeknek eredéspontját a szemek körül fogják, mint pl. a *Cerambyx-é* (41. ábra).

— **interoculares** — *szemközi csápok*; azok, a melyeknek eredéspontja a szemek között fekszik, mint pl. a *Leptura-é* (60. ábra).

felé fokozatosan keskenyednek és oldalaik élesek (25. ábra).

Antennae longiores — *hosszú csápok*; azok, a melyek kevés-
sel hosszabbak a testnél.

— **longiostres** — *orrközépi csápok*, a melyek az orrmány közepe táján, vagy hátrább erednek.

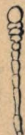
— **longissimae** — *igen hosszú csápok*; azok, a melyek a testnél többször hosszabbak.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

— **irregulares, inaequales, intricatae** — *szabálytalan csápok*; azok, a melyeknek izei feltűnően szabálytalanok, egymáshoz ritkán hasonlítanak s különféle nyujtványokat viselnek.

— **lamellatae** — *lemezes csápok*, ha végzeik egyik oldalán széles lemezek vannak, pl. *Melolontha*.

— **lanceolatae** — *lándsaforma csápok*; azok, a melyek csúcsuk

— **moniliformes** — *füzéres csápok, olvasóforma csápok*; azok, a melyek egyenlő vastagok és izeik egymástól élesen elkülönültek, mint pl. a *Tenebrio-é* (44. ábra).

— **mucronatae** — *törös csápok*; azok, a melyeknek utolsó ize hirtelen hegyesedik, mint pl. az *Empis-é* (45. ábra).

— **nodosae** — *csomós csápok*; azok, a melyeknek középső

izei és végső íze a többenél vastagabbak, mint pl. az *Otiorhynchus lugens*-é (46. ábra).

Antennae nutantes — *hajlott-végű csápok*; azok, a melyek végükön erősen hajlottak, mint az *Acherontia*-é (47. ábra).

— **palethraceae** — *lapátforma csápok*; azok, a melyeknek vég-ízei lapátformán szélesedettek, mint pl. a *Palethrocoris*-é (48. ábra).

— **paripinnatae** — *egyenlően*

lönbüztetni, mint pl. a *Tanypus* himéi (51. ábra).

Antennae praeculares — *szem előtti csápok*; azok, a melyek a szem előtt erednek, mint pl. a *Carabus*-éi (52. ábra).

— **pyriformes** — *körteforma csápok*; azok, a melyek csúcsuk felé erősen vastagodnak, csúcson kissé bemélyedtek és rövidiek, mint pl. a *Nycteribia*-é (53. ábra).

— **ramosae** — *ágbogas csápok*;

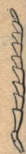
52.

53.

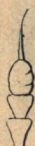
54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

tollas csápok; azok, a melyeknek mindkét oldalán egyenlő hosszú nyujtványok vannak, mint pl. a *Saturnia*-é (49. ábra).

— **pectinatae** — *fésűs csápok*; azok, a melyek ízeinek egyik oldalán nyujtványok vannak, m. pl. a *Cerophytum*-é (50. ábra).

— **plumosae** — *pelyhes csápok*; azok, a melyeknek szőrei oly hosszúak, hogy minden szőrt egyenként meg lehet kü-

azok, a melyeknek ízei közül csak egyeseken vannak felfelé álló nyujtványok, mint pl. a *Dicladocerus*-é (54. ábra).

— **rectae** — *egyenes csápok*.

— **replicatae** — *rejtőző csápok*; azok, a melyek visszafelé egy mélyedésbe hajlíthatók, mint pl. az *Aphanipterákéi*.

— **scopiferae** = **fasciculatae**

— **serratae** — *fűrészcs csápok*; azok, a melyeknek ízei egyik

oldalukon fűrészesen fogazot-
tak, mint pl. az Elater-é (55.
ábra).

Antennae setaceae — *sörteforma csápok*; azok, a melyek a mellett, hogy hosszúak, egyenletesek, s izeik nem különböztethetők meg élesen, mint pl. a Phryganeá-é (56. ábra).

— **setigeræ** — *sörte-végű csápok*; azok, a melyeknek vég-
íze sörteformán vékonyodott,
mint pl. a Stratiomyséi (57.
ábra). E sörte lehet azután egy-
szerű sörte — seta simplex —
v. *pehelyes sörte* — seta plumosa.

— **spatulatæ** — *lapostövéű csápok*; azok, a melyeknek

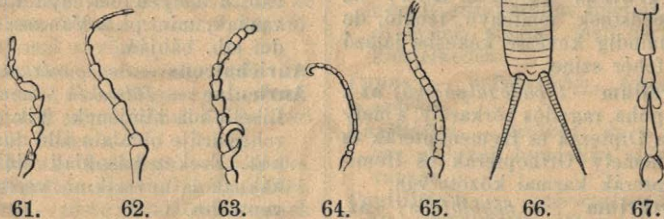
pontjukon erősen meggörbül-
tek, mint pl. a Platygasteréi
(61. ábra).

Antennae torulosæ — *bütykös csápok*; azok a melyeknek izei kisebb-nagyobb csomót visel-
nek, mint pl. a Lamia textor-é
(62. ábra).

— **uncatæ** — *gamós csápok*; azok a szabálytalan csápok, a melyeknek egyik-másik ize hor-
roga megy át (63. ábra).

— **uncinatæ** — *horgos csápok*; azok, a melyeknek csúcsize az előtte való felé visszagör-
bült, mint pl. a hím Odyneruséi
(64. ábra).

— **ungviculatæ v. forcipatæ**

törzse lapított, mint pl. a Paus-
sidákéi (58. ábra).

— **subnodosæ** — *gyengén cso-
mós csápok*.

— **subpectinatæ** — *gyengén
fésűs csápok*.

— **subulatæ** — *árforma csá-
pok*; azok a rövid csápok, a
melyeknek töizei vastagok,
hosszú végizük pedig, vékony
és hajlott, mint pl. a Libellu-
lá-é (59. ábra).

— **superiores** — *felsőállású
csápok*; azok, a melyek a fej
felső részén erednek, mint pl.
a Proctotrupeséi (42. ábra).

— **tortæ** — *görbült csápok*;
azok, a melyek legalább egyik

— *karmos csápok*; azok, a me-
lyeknek végize egy vagy több
karommal fegyverzett, Ascala-
phus lárvájáé (65. ábra).

Anthracinus — *kékesfekete, kő-
szénfekete*; fénylő, kékesbe
játszó fekete szín.

Anticus — *mellső*.

Antlia (haustellum) — *szipóka*; a
Légýfélék szívó szájszerve.

Anus — *végbélnyílás*.

Aphaniptera — *Bolhák*; a két-
szárnyúak egyik alrendje.

Aphididae — *Levéltetűfélék*.

Apidae — *Méh-félék*.

Apophysis — *czombgyűrű*; a
tompor és a czomb közé beékelt
ízületi gyűrű.

Appendices anales — *alfeli függelékek*; pl. a Perlái (66. ábra).

Aquamarinus — *tengerzöld*; világos halvány, túlnyomóan kék és kevés szürkével kevert szín.

Arcuatus — *íves*; valamely testrésznek a szegélye akkor, ha körívben fut.

Areulus — *szárny-ívecske*; az a kis bemélyedés, a mely egyes Neuropterák mellső szárnya végének közelében van.

Area — *szárnyterecske*; mind az az apró terület, a melyet a szárnyerek körülzárnak.

Areola — *szárnytükhör*; az Ichneumonidák három hónaljterecskeje közül a középső.

Argenteus — *ezüst-színű*; az ezüstnek fémfényű, fénylő, de mindig kevésbé kékesbe játszó fehér színe.

Arolium — *tapadó talpacska*; az a puha, ragadós bőrkarély, a mely a Dipterák és Hymenopterák és némely Orthopterák és Hemipterák karmai között van.

Arthrium — *fióklábfejiz*; az, a többi lábfejizeknél jóval kisebb lábfejiz, a mely a Pseudotetrameráknál és Pseudotrimeráknál fordul elő (67. ábra).

Arthrodium — *fiókcspő*; az a kis mellrészlet, a mely a Dytiscidákon és Melolonthidákon a mellet a csípővel összekapcsolja.

Arthropoda — *izeltlábúak*.

Articulatio — *izülés, csukló*; két szervnek mozgékony összeköttetése.

Articulus — *iz*; a csápoknak és lábaknak összetevő részei, a melyeket azután mindig az alaptól kell számlálnunk.

Asilidae — *Rabló-légyfélék*.

Ater, aterrimus — *tiszta fekete*,

sötétfekete; minden más színkeverék nélkül való fekete szín.

Atomus — *Atom*; apró színes petty.

Atro-coceruleus — *feketéskék, sötétkék*; az a sötétkék szín, a mely feketébe megy át.

Atro-virens — *feketés-zöld*.

Attenuatus — *vékonyodott*; az a hengeres testrész, a mely egyik részén kisebb átmérőjű.

Aurantiacus — *narancs-színű*; a narancs színéhez hasonló pirossal kevert sárga szín.

Auratus — *arany-színű, aranyos*; az aranynak fémfényű, fénylő sárga színe, de a mely kis mértékben zöldesbe játszik.

Aurelia — *fémfoltos báb*; az a báb, a melyen fémfényű foltok vannak, mint pl. a Vanessa cardui stb. bábján.

Aurichaleus — *sárgaréz színű*.

Auriculae — *fülecsek*; némely Libellulida himjének 2-ik potrohgyűrűje oldalain álló dudorok. Ezeket hasoldali dudoroknak is nevezik — verrucae ventrales.

Aureus — *hajnalpiros*; halvány világos piros szín.

Axilla — *hónalj*.

Azureus — *égszínkék, lazurkék, azurkék*; fehérrel kevert világoskék szín.

Badius — *gesztenyeszínű*; élénk barna szín sárga tünettel.

Barbatus — *szakállas*.

Basis — *alap, tö*; a szervnek az a része, a mellyel valahová tapad vagy valahonnan kezdetét vesz.

Bathmis — *szárnybog*; = *carpus* és *nodus*.

Bicuspis — *kéthegyű*, az Anthocoris pini fejének mellső csúcsa. (68. ábra.)

Bifidus — *ketté hasadt*; az olyan szerv, a melyen a hasadás a

közepén túl, vagy majdnem tövéig halad.

Bifurcatus — *villás*; az olyan szerv, a mely csücsán hasított-nak látszik, de a hasítás nem terjed a közepén túl s a hasított részek tompák.

Bilobus — *kétkaréjú*.

Blattidae — *Csótányfélék*.

Bombifrons — *duzzadt-homlokú*.

Bombycidae — *Szövőlepke-félék*.

Bombyliidae — *Czinczúr-félék*.

Bostriehidae — *Szű-félék*.

Brachelytra — *csonkaszány-fedősök*.

Branchiae — *kopoltyúk, szilványok*.

Braulidae — *Méhtetűfélék*.

Bruchidae — *Zsizsikfélék* régiebb értelemben.

Brunneus — *vörhenyesbarna*, az olyan barnaszín, a melyben túlnyomó a vörös.

Buccatus — *duzzadt, posfók*.

Buccula — *ajaklemez*; a Hemipterák szipókájának tövén lévő két lemez.

Bullatus, bullosus — *hólyagos*.

Buprestidae — *Diszbogárfélék*.

Bursa — *táska*; általában a testnek minden zsebforma mélyedése.

— *copulatrix* — *párzó-táska*; a női ivarszerv hüvelyének az a toldaléka, mely a hím közö-sülő szervének befogadására szolgál.

Bursulae ceriferae — *viasztás-kák*; a dolgozóméhek hasán lévő üregek, a melyekben a viasz kiválik.

Byrrhidae — *Pilulabogárfélék*.

Caesius — *szürkés-kék*.

Calcar — *sarkantyú*; a lábszár-nak mozgatható tüskeforma nyujtványa.

Callosus — *duzzadékos*; valamely testrész, ha széle duzzadt.

Callus — *bütyök*; valamely test-rész duzzadt kiemelkedése.

Callus axillaris v. humeralis — *vállbütyök*; a szárnyak izesülé-sénél lévő bütyökszerű külső-duzzadás.

— *cubitalis* — *hónaljbütyök*; a szárnyak izesülési pontjánál lévő alsó vagyis belső bütyök.

— *frontalis* — *homlokbütyök*; a csápok között a homlokon lévő bütyök.

Campanulatus — *harangforma*.

Canaliculatus — *csatornás*; az a szerv, a melyen egyetlen rovátká fut végig.

Canthus — *fejpárhány*; a szemeket egészben vagy részben felső és alsó félre osztó ki-emelkedés. (Geotrupes.)

— *occipitalis* — *nyakszirttaraj*; némely szitakötőféle fejetején a szemek mögött lévő haránt kiemelkedés.

Canus — *szürkésfehér, fehéres-szürke*.

Capillatus — *üstökös*; az a ro-var, melynek homlokán szőrök vannak.

Capillitium — *szőr-csuklya*; a Bagolypillefélék előtorának hátán lévő szörkiemelkedés.

Capitatus lásd *clavatus*.

Capitulum lásd *clava*.

Capitulum compositum — *össze-tett csápbunkó*; az olyan csápbunkó, a mely több részből áll, mint pl. a Necrophorusé (69. ábra).

— *exarticulatum* és *solidum* — *egyszerű csápbunkó*; az olyan csápbunkó, a mely egyetlen izból áll, mint pl. a Histeré (70. ábra).

— *fissum* — *hasadt csápbunkó*; az olyan, a melynek izeit egyik oldalon bemélyedések választ-ják el egymástól, mint pl. a Lucanusé (71. ábra).

Capitulum inflatum — *duzzadt csápbunkó*; mint pl. a *Pausus* (72. ábra).

— **lamellatum** — *lemezes csápbunkó*; az olyan, a melynek izei egyik oldalukon lemezekké szélesedettek, mint pl. a *Polypylla fullo*-é (73. ábra).

— **perfoliatum** — *galléros csápbunkó*; az olyan, a melynek izei harántúl ívelten állanak egymástól, mint pl. a *Dermestes*-é (74. ábra).

egyszerűen v. zezzugosan szélesbített és kinyúló. (*Ateuchus*.)
Caput declivē — *lejtős fej* (l. c. porrectum).

— **exsertum** — *kitolult fej*; az olyan, a mely a torból kiáll s egyszersmind mintegy kocsánya van, pl. *Meloë*

— **insertum** — *beékelte fej*; az olyan, a mely hátulsó, nyakforma részével a torba erősen bemélyedt.

— **perpendiculare** — *függő-*

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

— **tunicatum** — *tölcseres csápbunkó*; az olyan, a melynek izei tölcserformán egymásba illeszkednek és egymást fedik, mint pl. a *Lethrus cephalotes*-é (19. ábra).

Caput — *fej*.

— **absconditum, obtectum, occultum** — *rejtett fej*; az olyan, a melyet a tor elötpárkánya elföd (Cassida).

— **clypeatum** — *pajzsos fej*; az olyan, a melynek előszéle

leges fej; az olyan, a mely a test hosszvonalára függőlegesen áll, pl. *Dorcadion*.

— **porrectum (declivē)** — *részútos fej*, mely a test hosszvonalával tompa szögben áll (*Amara*, *Pterostychus*).

— **retractile** — *behúzható fej*.

— **retractum** — *behúzott fej*; az olyan, a mely a mellkasba homlokáig bemeződik, pl. *Anobium*.

— **rostratum** — *ormányos fej*; pl. a *Curculionidáké* (75. ábra).

Caput transversum — *haránt fej*; az olyan, a mely szélesebb, mint a milyen hosszú, mint pl. a *Dicelloceras* (76. ábra).

— **verticale l. perpendiculare.**

Carabidae — *Futrínkfélék.*

Carbonarius — *szénfekete, koromfekete.*

Cardo — *sark*; az alsó állkapcsoknak az a haránt részlete, a melylyel a fejhez izesülnek.
— **maxillae** — az alsó állkapocs sarka.

Carina — *gerincz, borda, orom*; a test valamelyik részén lassan-

játságai a bőr és száru keverékét teszik, mint pl. a *Thais* *Polyxena* bábburka.

Caryophylleus — *szegfűbarna*; a szegfűszeg barna színe.

Cassididae — *Paizsbogárfélék.*

Castaneus — *gesztenyebarna, gesztenyeszínű, rőtarna.*

Catenatus — *láncszerű*; az olyan ékítmény, melyen a hosszúkás, erős kiemelkedések a láncz szemeire emlékeztetőleg következnek egymásután sorokban (77. ábra).

Cauda — *fark*; a potroh far-

76.

77.

78.

ként emelkedő, hosszúranyult, éles kiemelkedés.

Carinatus — *ormos*; az a testrész vagy testfölszín a melyen egy kiemelkedés fut végig.

Cariosus — *rágottas*; az olyan ékítmény, melynek mélyedései hosszúkásak, sokféleképen hajlottak, mintha férgek rágták volna ki.

Carneus — *húspiros, hússzínű.*

Cartilagineus — *porczogószerű*; az olyan szerv, a mely vastag, kissé átlátszó, hajlítható és sa-

gyűrűjén előforduló függelékek.

Caudatus — *farkos*; az olyan potroh, a melynek fargyűrűjén farkforma nyujtványok vannak.

Cecidomyidae — *Gubacslegyfélék.*

Cephalotheca — *fejburok*; a báb-nak mellső félgömbforma szelete, a mely a későbbi, teljesen kifejlett rovar fejét zárja magában.

Ceratotheca — *csápburk*; a báb burkának az a részlete, a mely a későbbi, teljesen fejlett rovar csápjait zárja magában.

Cerei — *fartoldalékok*; az alfel-

két oldalán lévő két rövid, izelt függelék, mint pl. a Blattán (78. ábra).

Cervinus — *vörhenyesszürke, gimpej, szürkebarna*; szennyes vörösbe játszó szürke szín.

Cervix — *tarkó*; a nyak felső részlete.

Cetoniidae — *Virágbogárfélék.*

Chalybaeus — *aczellék.*

Character—*jellem, bélyeg*; a fajok,

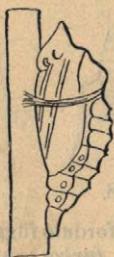
melynek csápburkai fölfelé állók (80. ábra).

Chrysalis eingularata — *öves báb*; a nappali pillangók szögletes, bábalakja, mely derekán átvetett övvel van odaerősítve pl. Pierisek (81. ábra).

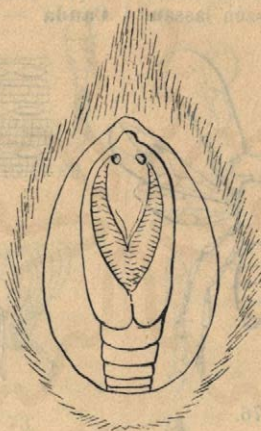
— **custodita** — *nyiltgubójú báb*; az olyan tökéletes báb, a melynek gubója a fejevégen részben nyitott, mint pl. Satur-

79.

81.

82.

80.

83.

nemek, családok, rendek, osztályok ismertető jelei.

Chelatus — *ollóforma, ollós.*

Chitin — *khitin*; az Izeltlábú állatok vázának alapállománya.

Chrysalis — *báb.*

Chrysalis attenuata — *orsóforma báb*; az, a melynek egyik vagy mindkét vége vékonyodó (79. ábra).

— **aurita** — *füles báb*; az, a

nia pyri bábja (82. ábra).

— **cylindrica** — *hengeres báb*; az, a mely mindenütt egyenlően vastag és hengeres. (83. ábra).

— **folliculata** — *gubós báb, zártgubójú báb.* (84. ábra.)

— **glossata** — *ormányos báb*; az oly orsóforma báb, a melynek nyelvburka ormányformán kiáll (Sphinx) (85. ábra).

Chrysalis muricata — *tüskés báb*; az olyan, a melynek végén tüskék, az ú. n. bábsegítők vannak (86. ábra).

— **mutica** — *sima báb*; az, a melyen sem fogak, sem szőrök, sem hegyes kiemelkedések nincsenek.

— **nasuta v. personata** — *álorczás báb*; az oly függő báb, a melynek hátán nyújtványok és fémfényű pontok vannak.

— **nuda-mutica**.

— **pendula** — *függő báb*; a nappali pillangóknak oly bábja, a mely farán függ (87. ábra).

— **pollinosa** — *lisztes báb*; a

kedett szegélyű mélyedésekből áll.

Ciliatus — *pillás*; valamely szervnek a széle, mikor rövid, merev szőrök emelkednek rajta.

Cinereus — *hamuszürke, hamuszinű, hamvas*.

Cingulatus — *öves*; az a színrajz, a melyet más színű szegő minden oldalról körülvesz.

Cinnabarinus — *cinóbervörös*.

Circularis — *kerek*.

Cirratus — *kacsakaringós*; az olyan szerv, a mely többszörösen hajlik és hajlott ágakat bocsát,

Cirrosus — *bodros*; az a szerv, a melyen nem igen tömötten

84.

85.

86.

87.

88.

melynek felszínén lisztforma por van szétszórva, mint a Gastropacha neustria-én.

— **pruinosa** — *dérs báb*; az olyan, a melynek felszínén letűrülhető, dérszerű por van.

— **ventricosa** — *hasas báb*; az olyan, mely oldalán erősen kiduzzadt, mint pl. a Diloba coeruleocephala bábja.

Chrysididae — *Fémdarázsfélék*.

Chrysomelidae — *Levélbogárfélék*.

Cicadidae — *Kabócza-félék*.

Cicatricosus — *forradásos*; az ékítmény akkor, ha sorokban fekvő, himlőhelyforma, emel-

álló, hosszú és göndör szőrök vannak.

Citrinus — *citromsárga*; élénk és tiszta, az érett citroméra emlékeztető sárga szín.

Classis — *Osztály*.

Clathratus — *rácsozatos*; az olyan ékítmény, a melyben mélyedések sorban, s ezek között szagztatott hosszanti kiemelkedések vannak, mint pl. a Carabus clathratus szárnyfedőjén (88. ábra).

Clava (capitulum) — *csáp-bunkó, csáp-gomb*; a csápok duzzadt csúcsa.

Clavaceus és clavatus — *bunkós,*

bunkóforma; az olyan hosszú testrész, a mely vége felé fokozatosan vastagodik és csúcsán kerekített.

Clavigeridae — *Hangya-bogárfélék.*

Clinteriformis — *korongforma.*

Lásd *Antennae clinteriformes.*

Clypeatus — *pajzsforma.* Lásd *Caput clypeatum.*

Clypeus — *fejpaizs*; a fej felső részének, a szájszervek felett fekvő, kinyúló része. Ehhez van erősítve a felső ajak.

Coarctatus — *befűződött, karcsú*; valamely testrész, ha alapja vagy csúcsa szélesebb és aztán hirtelen elszűkül.

89.

Coccidae — *Paizstetűfélék.*

Coccinellidae — *Katókafélék.*

Coccineus — *skárlátpiros, karmazsinpiros*; kevés kékkel kevert, szép, sötétpiros szín.

Cochlea — *kosárka*; a méhek gyűjtőlábának lábszári mélyedése.

Coeruleus — *égszínkék, fehérrel kevert világoskék szín, minő a felhőtlen ég.*

Coleoptera — *Fődelesszárnyúak, Bogarak.*

Collare — *gallér*; a Hymenoptera-ráknál, Neuropteráknál és Lepidopteráknál az előtornak mellső,

néha gyűrűszerűen befűződött és elkülönült részlete, a mely a nyakat fogadja be.

Collum — *nyak*; a fej hátulsó, többnyire vékonyodott része, mely a mellpaizssal áll összefüggésben (89. ábra).

Complanatus — *lapított.*

Compressus — *összenyomott.*

Concavus — *vájt, homorú.*

Concinne — *finom, finomul, ékesen.*

Concolor — *egyenlőszínű.*

Condylus — *czombgyűrű*; a Hymenopterák lábain a tompor és a czomb között lévő kis járulékos íz.

Confertim — *csoportosan, tömegesen, sűrűn.*

Confuse — *zavart, zavartan, rendetlenül.*

Congestus — *összefolyt*; valamely színezés akkor, ha még csak igen kis részecskéi is nagyobb csoportokká olvadnak össze; pl. punctis in maculas congestis — *foltokká összefolyt.*

Conglobatus — *gömbforma.*

Conjunctiva — *kötőhártya*; a potroh gyűrűit és lemezeit összekötő hártya.

Conjunctura — *szárny-ízüdpá.*

Coni anales — *alfeli kúpok*; a Nycteribiák nőstényeinek utolsó potrohgyűrűjén lévő ízeletlen, kúpforma, bibiresos nyujtványok.

Connatus — *összeforrt, összenőtt.*

Connexivum — *összekötő hártya*; a potroh felső lemezeit az alsókkal oldalt összekötő hártya.

Connivens — *egymáshozfekvő, összeálló*; a legtöbb Fődelesszárnyú szárnyfedői.

Conspersus — *meghintett, bepreczkelt*; a fölszín akkor, ha az alapszíntől elütő színű apró pettyecskékkel van tömötten behintve.

Conspureatus — *rendetlenül pettyezett*; az olyan fölszín, melyen alapszínétől elütő más, vagy sötétebb színű, szabálytalan foltocskák vannak.

Contiguus — *egyirányú*; valamely szerv akkor, ha egy másikkal ugyanabban a vonalban fekszik s nincs tőle elválva, mint pl. rostrum capite contiguum, az ormány a fejjel egyirányú.

Convergens — *összehajló*; az oly ékítmény, vagy rajz, a melynek végei egymáshoz közelednek.

Convexus — *domború*.

Convolutus — *körülöngyölt*; az olyan szerv, a mely egy másikat hengerformán körül vesz, mint pl. sok Crambida szárnya.

Coprophaga — *Ganajtvörök*.

Copula — *párosodás, párzás*.

Cordatus — *szívforma*.

Cordulae — *húrok*; így nevezi Pungur Gy. a Tücsökfélék felső szárnyában a lanton lévő haránt erecskéket.

Coriaceus — *bőrnemű*.

Coriarius — *kordoványszerű, kérges*; valamely díszítmény akkor, ha a cserzett bőr érdes fölszínéhez hasonló, mint pl. a Prionus coriariusé.

Corisidae — *Vizipoloskafélék*.

Corium — *középtér*; a Hemipterák felemásshártyájának bőrnemű középtere.

Corneus — *szarunemű*; valamely szerv akkor, ha vastag, nem átlátszó, alig hajlítható anyagból áll, mint pl. a legtöbb Coleoptera szárnyfedői.

Cornutus — *szarvas*.

Coronatus — *koszorús, koronás*.

Corticarius — *kéregforma*; egyértelmű a „corticinus”-szal.

Corticinus — *kéregforma*; az olyan fölszín, mely vagy szí-

nével, vagy díszítményeivel a fa kérgére emlékeztet.

Corvinus — *zöldesfekete, hollófekete*; kevés zöldesbe játszó, sötét fénylőfekete szín.

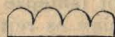
Corypha — *üstök*; a fej felső részén álló hosszú szőrök pamaata.

Costatus — *bordás*, valamely díszítmény, ha széles hosszanti barázdák keskeny kiemelkedésekkel váltakoznak.

Costulatus — *bordácskás*; a bordásnak kicsinyítése.

Coxa — *csípő*; a lábak töize, melyet az ízvapa vagy egészen vagy részben elfed.

— *floccata* — *bolyhos csípő*; az olyan, melynek alsó részén szőrpamat csüng, mint pl. az Andrenáén.

90.

— *fixa* — *merev csípő*; a mely mozdulatlan.

— *libera* — *szabad csípő*; a mely mozgatható.

Crabronidae — *Földidarázsfélék*.

Cranium — *koponya*.

Crebre — *sűrűen, tömötten*.

Cremanter — *bábfark*; a báb harsztakörjára utolsó ízének csúcsa.

Crenatus — *csipkés*; valamely testrésznek szegélye akkor, ha kerekített fogait hegyesszögletű éles bemetszések választják el (90. ábra).

Crenulatus — *aprócsipkés*.

Cretaceus — *krétafehér*; kissé sárgába játszó, fehér szín.

Cribratus — *likacsos*; valamely szervnek ékítménye akkor, ha a pontok mélyek.

Cribrosus — *likacsos*; egyértelmű a cribratus-szal.

Crinitus — *hajás*; valamely fől-szín akkor, ha rajta finom és hosszú szőrök állanak meg-lehetős gyéren.

Crispatus — *bodros*.

Crista — *taraj*; valamely test-rész, főleg a fej és mellkas felső fölszínén végig vonuló kiemelkedés.

Cristatus — *tarajos*.

Croceus — *sáfrány-színű*, *sáfránysárga*.

Cruciato-complicatus — *keresztben fekvő*; pl. a Hemipterák szárnyai.

Cruciatus — *keresztes*; ha a sávok és foltok szabályosan váltakoznak s így keresztnek a képét adják, mint pl. a *Panagaeus crux majoron*.

Cryptopentamera — *Álötízesek*; a Coleopterák egy csoportja, melyek öt lábfejze közül egy igen kicsiny és rejtve van.

Cryptotetramera — *Álnégyízesek*; a Coleopterák az a csoportja, a melyeknek négy lábfejjük van, egyik azonban igen kicsiny és el van rejtve.

Cryptotrimera — *Álháromízesek*; Coleopterák, melyek három lábfejjük egyike igen kicsiny.

Ctenidiiformis — *fésűforma*; minden oly testrész, a mely a fésűre emlékeztetőleg fogazott.

Ctenidium — *fésű*; az oly mozgatható fogas rész, a melynek fogai a következő gyűrű mélyedéseibe nyomhatók.

— **abdominale** — *hasi fésű*; a potroh hasán.

— **axillare** — *vállfésű*; a hiányzó szárnyak helyén.

— **cephalicum** — *fejfésű*; a fej két oldalán.

— **collare** v. **thoracicum** — *nyakfésű*; az előtor hátán.

Ctenidium dorsale — *háti fésű*; a potroh gyűrűinek hátán.

— **labiale** — *felső-ajakfésű*; az oly felsőajak, a melynek szegélye fésűs.

— **hypopygiale** — *farfésű*; az utolsóelőtti potrohgyűrűn a végbélnyílás előtt.

— **ophthalmicum** — *szemfésű*; a szemek előtt, vagy alatt ülő.

— **patellare** — *korongfésű*; az utolsóelőtti potroh-gyűrű két oldalán lévő kitolható és fogas korong, mint pl. a *Nycteribia Dufourii* hímjén (91. ábra).

— **thoracicum** — *mellkasfésű*. Lásd *nyakfésű* — *Ctenidium collare*.

91.

Cubitus — *hónaljító-ér*; a szárnynak 4-ik, 5-ik vagy utolsó hosszantiere.

— **anticus** — *egyértelmű* a „Cubitus“-szal = *hónaljítóér*.

— **posticus** — *könyöktőér*; a szárny alapjáról eredő 5-ik hosszantiér.

— **suturalis** — *könyökér*; a szárnytővétől eredő utolsó hónaljér.

Cuculina — *kakukméhék*; azok, a melyek petéiket más méhek sejtjeibe csempészik.

Cucullatus — *csuklyás, csuklyaforma*; valamely szerv akkor, ha csuklyaformán van megnyúlva.

Cucurbitaceus — *dinnyeforma*.

Culicidae — *Szunyogfélék*.

Culmen — *léc*.

Cultelli — *késcskék*; így nevezi Kirby a légyszipóka két felső sörtejét, a felső állkapcsokat.

Cultratus, cultriformis — *késforma*.

Cuneatus, cuneiformis — *ékforma*.

Cuneus — *nyakszirt-ék*; a Libellulidák nyakszirtjének az a háromszögletű részlete, a mely fölül a szemvarrat mögött a két szem közé ékelődik; — *szárnyfüggelék*, a Capsidák szárnyfedői bőrnemű részének háromszögletű, megtört vége.

Cupreus — *rézvörös*.

Cureulionidae — *Ormányosbogárfélék*.

Cuspidatus — *tűhegyű*; valamely szervnek, vagy testrésznek a vége akkor, ha máskülönben tompa hegyéből hirtelen igen hosszúra nyúlt, majdnem sörteforma, alig hajlékony nyújtvány áll ki egyenes irányban.

Cuspis — *tőr, tű*; a szárnyak szegélyén lévő nyársforma nyújtvány.

Cyaneus — *indigokék, búzavirágkék*.

Cyathiformis — *kehelyforma*.

Cyathotheca — *tor-burok*; a báb burkának azon részlete, a mely a későbbi kifejlett rovar mellkasát fedi.

Cylindricus — *hengeres*.

Cynipidae — *Gubacsdarázsfélék*.

Declinatus — *hajlott*.

Declivis — *menedékes, lejtős*.

Decumbens — *fekvő, lesímuló*; a szőrözetre vonatkozik.

Decussatus — *keresztező*; a rajz akkor, ha egymáson keresztbe fekvő vonalakból áll, de e vonalak érintkező pontjukon derékszöget nem formálnak.

Deflexus — *aláhajlott*.

Dehiscens — *lekonyult*.

Dentatus — *fogas*, valamely testrésznek szegélye akkor, ha rajta az egyenes és hegyes fogakat kerekített mélyedések választják el (92. ábra).

Denticulatus — *apró-fogú*.

Denudatus — *mezítelen*; az olyan fölszín, a melyen sem szőrözet, sem pikkelyek nincsenek.

Depressus — *lelapított*.

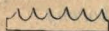
Dermatoptera — *Bőrszárnyúak*.

Desectus — *lemetszett*; egyértelmű a truncatus-szal.

Detritus — *kopottas*; az oly fölszín, a melyen csak itt-ott van szőrözet vagy pikkelyzet.

Diaphanus — *áttetsző*; az oly fölszín, a mely nem egészen átlátszó, de e mellett színes is lehet.

Dichotomus — *kétágú*.

92.

Didymus — *kettős, páros*; valamely szerv akkor, ha vagy párosan van meg, vagy pedig közepén befűződéssel látszólag két részre osztottnak látszik.

Difformis — *szabálytalan, rendellenes*; a rendestől eltérő alakú testrész.

Digitatus — *ujjas*; valamely szerv akkor, ha egészen, vagy részben alapjáig osztott pl. Pterophoridák szárnya.

Dilatatus — *kiszélesedett*; valamely testrésznek szegélye, ha a testrészen jóval túl terjed, pl. a Cassida szárnyfedői.

Dilutus — *halvány*; mindig a szín élénkségének alacsonyabb fokát fejezi ki.

Dimeri (pedes) — *kétizű lábak*; az olyanok, a melyeknek csupán két-lábfejjük van.

Dimidiato — *félig, felénnyire*; egy szó elébe téve azt fejezi ki, hogy az illető szóval megjelölt tulajdonság a szerv, vagy a rovar testének közepéig terjed.

Dimidiatus — *felezett*.

Dimidius — *fél*; az oly szerv vagy rovar, a mely egy másikhoz viszonyítva fél-olyan hosszú.

Dimorphismus — *kétalakúság*.

Diptera — *Kétszárnyúak*.

Discolor — *külön-színű*; ha az azonos szervek különböző színűek, pl. a lábak, ha az elsőek vörösek, a középsők feketék.

Discretus — *élesen különvált*; valamely szerv akkor, ha azt az utánna következőtől erős bemélyedés választja el.

Discus — *korong*.

Disjunctus — *különálló, elválasztott*.

Disperse — *elszórta, szétszórta*; valamely tulajdonságot jelentő szó előtt olyankor használjuk, mikor azt akarjuk kifejezni, hogy az a tulajdonság itt-ott van meg, pl. *disperse punctatus* — elszórta pontozott.

Distans — *távolálló*.

Distichus — *kétsorosan fésűs*
Lásd „*Antennae distichae*“.

Distinctus — *elkülönített*.

Distincte — *élesen, világosan, szembe tűnően*; melléknév elébe téve, jelentését fokozza.

Divaricatus — *szétterpesztett*; két egymemű testrész akkor, ha egymással ellentétes irányban állanak.

Divergens — *széthajló*; valamely szerv vagy rajz akkor, ha két, egymástól elhajló iránya van.

Diversus — *különböző*.

Dorsulum — *hátrészcseke, a*

középtor háta; Kirby szerint a mellkas közepének hátán lévő azon részlet, a mely a collare és scutellum között fekszik; ezen vannak a felső szárnyak ízvápái — *pteropega*.

Dorsum — *hát*; a potrohnak a háta.

Duplicato-pectinatus — *kettősen fésűs*. Lásd „*Antennae duplicato-pectinatae*“.

Echinatus — *tüskés, tövises*.

Elasticus — *rugalmas*.

Elateridae — *Pattanó bogárfélék*.

Elatus — *kiemelkedő*; valamely szerv akkor, ha a fölület színvonalára fölött áll.

Elevatus lásd *elatus*.

Ellipticus — *ellipszisforma*.

Elongatus — *megnyúlt, kinyúlt*.

Elytra — *szárnyfedők*.

— *abbreviata* — *megrövidült szárnyfedők*; azok, a melyek a potrohnak csak egy részét fedik.

— *abscissa* — *metszett, nyesett szárnyfedők*; a melyeknek hátulsó szegélye mintegy egyenesre metszett.

— *ampliata* — *elszélesedett szárnyfedők*; azok, a melyek külső széleikkel a potrohon túl terjednek (93. ábra).

— *auriculata* — *füles szárnyfedők*; az olyanok, melyeknek vállzugában szabadon kiálló függelék van, mint pl. a *Lycus* (94. ábra).

— *brevissima* — *igen rövid szárnyfedők*; azok, a melyek a potroh hosszának felénél rövidebbek, mint pl. a *Staphylinus* (95. ábra).

— *complicantia* — *egymásra hajló szárnyfedők*; ha egyik a másik fölé hajlik. (96. ábra.)

— *connata* — *összeforradt szárnyfedők*; azok, a melyek

hónaljszegélyekkel összenöttek (99. ábra).

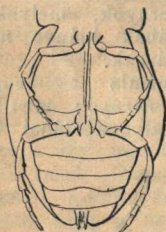
Elytra dehiscencia v. hiantia — szétálló szárnyfedők; azok, a melyeknek hónaljszegélye között hézag van, vagy végükön szétállanak (97. ábra).

— **dimidiata** — félhosszú szárnyfedők; azok, a melyek épen fél oly hosszúak, mint a potroh,

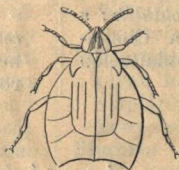
Elytra integra — egész szárnyfedők; azok, a melyek a potrohot egészen befödik (99. ábra).

— **mutillata v. truncata** — csonka szárnyfedők; azok, a melyek a potrohnak egy részét fületlen hagyják (100. ábra.)

— **subulata** — árforma szárnyfedők; azok, a melyek végük felé keskenyedettek (101. ábra).

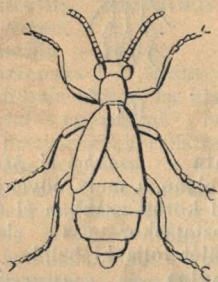
93.

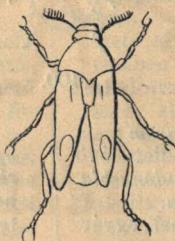
94.

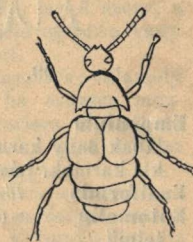
95.

96.

97.

98.

mint pl. a *Canthoderus* (98. ábra).

— **elongata** — megnyúlt szárnyfedők; azok, a melyek jóval hosszabbak a potrohnál, mint pl. a *Lycus* (94. ábra).

— **fastigiata** — peremes szárnyfedők; azok, a melyek a potroh csúcsán túl terjednek, pl. a *Cassida* (9. ábra).

Elytrorum angulus scutellaris

— a szárnyfedők paizs-szöglete; az a részlet, a melyet a szárnyfedők varratszéle a paizs mellett formál.

— **suturalis** — a szárnyak belső varratszöglete; a csonkított szárnyfedők csúcsának belső szöglete.

Elytrorum apex — a szárnyfedők csúcsa.

— **basis** — szárnyfedők töve.

— **discus** — a szárnyfedők korongja.

— **margo lateralis** — a szárnyfedők oldalszéle.

— **suturalis** — a szárnyfedők varrat-széle.

— **sutura** — a szárnyfedők varrata.

Emarginatus — kikanyarított; az a testrész, a melynek egyik véghatára ívesen bekanyarodik.

Embolium — szárnytoldalék; a Hemipterák között a Cimicidák szárnyfedőjének oldalszélén lévő terület.

Eruca acrocephala — csúcsos fejű hernyó; bizonyos Sphinx-félék hernyója, a melynek feje kétesúcsú.

— **dendritina** — aknász hernyó; apró hernyók, melyek a levelek szövetében élnek s meneteket rágnak.

— **geometrina** — araszoló hernyó; a Geometridák hernyói olyan 10-, ritkán 12- vagy 14-lábú hernyók, melyek a középső, lábak hiánya miatt araszolva járnak.

— **limaciformis** — csupasz csigaforma hernyó; az olyan hernyó, melynek lábai igen rövidek.

99.

100.

101.

Empodium — fiókkarom; a lábak nagy karmai mellett lévő kis karmok. Lásd *Pseudonychia*.

Ensiformis — törforma.

Entomolin — a chitinnel egyértelmű.

Epimerum — alsó oldalszegy-lemez.

Episternum — felső oldalszegy-lemez.

Epistomis v. epistomum — szájfedő. Lásd „Hypostoma és Clypeus“.

Erectus — földálló, felmeredt.

Erosus — kirágott; valamely testrésznek a szegélye akkor, ha különböző szabálytalan apró kikanyarítások vannak rajta.

Eruca — hernyó.

— **saccata** — zsákhordó hernyó; az olyan, a mely növényrészekből kötött zsákban él és helyváltoztatáskor csak első testgyűrűjét tolja ki belőle.

— **sphingina** — egyszarvú, szarvas-farú hernyó; melynek utolsóelőtti gyűrűjén szarva van.

— **tortricina** — sodró-hernyó.

— **ursina** — medvehernyó, papmacska; az *Arctia*-félék merev és hosszúszerű hernyója.

Eruceina — álhernyó; a növényevő darázsok hernyóforma lárvája.

Erythrinus — karminpiros; a karminnak legtisztább piros színe.

Evanescens — *elmosódó, elenyésző.*

Exaratus — *barázdás*; a fölszín akkor, ha hosszában mély barázdák futnak végig.

Exarticulatus — *ízeletlen.*

Exasperatus — *érdes.*

Excavatus — *kivájt.*

Excisus — *kimetszett.*

Expansus — *szétterpesztett*; a rovarok szárnyaira alkalmazák, ha nyugalmi állapotban szétterülnek.

Exsculptus — *kivészt*; a disztimén akkor, ha a fölszínen különbözőféle vésmények vannak.

Exsertus — *kitolult*; valamely testrész akkor, ha teljesen látható s egy másik sehol sem fedti. Lásd „Caput exsertum“.

Facies — *arcz*; a fejnek a szájfölötti tája, a mely magában foglalja a szájfedőt, a homlokot és a szemek tájékát.

Falcatus, falciformis — *sarlóforma.*

Familia — *család.*

Farinosus — *lisztes*; valamely fölszín akkor, ha kis, nagyítóval egyenként felismerhető pettyecskékkel lisztszerűen fedett.

Fascia — *öv, szalag*; világos, vagy sötétszínű, egyenlő széles és a testen vagy testrészen harántirányban húzódó színrajz.

Fasciatus — *öves, szalagos.*

Fasciculatus — *bojtos, pamiatos*; az a fölszín, a melyen hosszabb, tömötten álló szőresomócskák vannak.

Fastigiatus = *emarginatus.*

Favosus — *sejtes*; a disztimén akkor, ha hatszögletű mélyedései egymás mellé sorakoznak s így a fölszín léphez hasonlít.

Favus — *sejt.*

Femur — *czomb.*

Femoratus — *nagyczombú*; az a

rovar, a melynek czombja feltűnően megvastagodott.

Fenestratus — *ablakos*; az a fölszín, a mely egy vagy több pontján átlátszó.

Ferreus — *vasszínű*; a csiszolt vasnak fémfényű színe.

Ferrugineus — *barnászvörös, rozsdabarna.*

Festivus — *tarka.*

Filamentosus — *fonalas*; minden oly testrész vagy szerv, a mely fonálra emlékeztet.

Filamentum — *fonál*; hosszú, vékony és mindenütt egyenlő nyujtvány.

Filiformis — *fonálforma*; az olyan hengeres szerv, a mely alapjától csúcsáig egyenlő vékony, pl. Antennae filiformes.

Fimbria — *rojt*; valamely szervnek hosszú szőrpamata.

Fimbriatus — *rojtos*; valamely testrész akkor, ha szélén finom szőrpamatok vannak.

Fissus — *hasadt*; az a szerv, a mely alapja felé egészen vagy részben osztott.

Flabellatus — *legyezős*; valamely szerv akkor, ha csúcsán mozgatható, egymásra illeszthető lemezek vannak, mint pl. az Evaniocera csápja.

Flabellum — *ostor, csápostor*; a csápoknak az a része, a mely az alapiz és a bunkó között van.

Flagellum — *ostor.*

Flammeus — *lángpiros*; a tűz lángjának színére emlékeztető tiszta piros szín.

Flavo-virens — *zöldessárga, sárgászöld*; világos zöldszín, túlnyomóan sárgával és igen kevés barnával keverve.

Flavus — *tiszta sárga, sárga.*

Foliatus — *levélforma.* Lásd „Antennae foliatae“.

Folliculus — *báb-burok, gubó*; az a burok, a melyben a bábpihen.

Foreeps — *fogó, olló*; a gyűjtőlábak lábfejtövének — metatarsus — felső része. Különben így nevezik a Forficulinák, Nycteribiák és Panorpidák ollóforma farfűggelékét is.

Forcipatus — *ollós, ollóforma*.

Forficatus — *ollóforma*; jelentése azonos a *forcipatus*-éval.

Formiculidae — *Fülbemászó-félék*.

Formicidae — *Hangya-félék*.

Fornicatus — *boltozatos*; valamely testrész, ha kívül domborúan emelkedett.

Fossa tibiae — *lábszárgödör, kanálka, kosárka*; a Méhfélék gyűjtőlábainak lábszárgödre.

Fossulae — *csápgyödröcskék*; a fejkét oldalán, vagy az ormányon levő azon mélyedések, amelyekből a csápok erednek, vagy a melyekbe visszahajlíthatók.

Fossulatus — *gyödröcskés*; a felszín akkor, ha rajta kerek, vagy hosszukás mélyedések, gyödröcskék vannak.

Foveolatus — *gyödröcskés*. Lásd *fossulatus*.

Fractus — *térdes, megtört*. Lásd „*Antennae fractae*“.

Frenum — *hónalj-lemez*; az Odonáták és Phryganidák szárnyának alapján levő azon igen kis, többé-kevésbé félholdforma vagy háromszögletű részlet, melynek színe és összeállása egészen más, mint a szárny többi részéé.

— — *vállbütyök-lemez*; a Tücskök középtorának hátán álló azon háromszögletű oldalrészlet, a mely a csigával — trochlea — függ össze.

Frons — *homlok*; a fejnek mellső, felső tája a fejpaizstól kezdve a szemek között a fejtetőig.

Frons bullata — *duzzadt homlok*; ha hólyagformán ívelt. Használják ennek kifejezésére a *bombifrons* szót is.

— **excavata** — *kivájt homlok*; ha mélyebben fekszik, mint a szemek s ez esetben a szemek *kidülök*.

— **horizontaliter prominens** — *vízszintes homlok*; az olyan, melynek kiemelkedése egyenlő széles és vízszintesen fekszik.

— **umbilicalis** — *köldökös homlok*; az, a melynek közepén köldökforma emelkedés van.

— **verticalis** — *függőleges homlok*; az, a melynek síkja a test tengelyére függőlegesen áll.

Frontalis — *homlokon álló*. Lásd „*Antennae frontales*“.

Fulera, Fulerum — *támasztó, segítő*; minden oly szerv általában, a mely egy másiknak támasztójaként szerepel.

Fulgidus — *ragyogó*; valamely felszín akkor, ha világos fénylő csillogása van.

Fuliginosus — *füstösbarna*; oly barna szín, a melyhez sok fekete és kevés vörös van keverve.

Fulvus — *sárgásbarna*; sok sárgával kevert világos barna szín.

Fumatus — *füstszürke*; az oly sötétke szín, a mely sötétbarnába megy át.

Funiculus = *flabellum*.

Furea — *villa*.

Fuscus — *barna*; kevés vörössel kevert barna szín.

Fusiformis — *orsóforma*; valamely hengeres testrész akkor, ha két végén lassanként vékonyodik.

Galea — *sisak*; az Orthopterák alsó állkapcsainak külső karéja, a mely sipkaszerűen befűdi a belső karélyt.

Galeotheca — *csiptető*; a Libellulidák lárvájának alsó ajka.

Gasterotheca — *haspólya*; a báburoknak az a része, a mely a leendő tökéletes rovarnak potrohát zárja körül.

Geminus — *kettős, páros*.

Gemmatus — *aranyfoltos*; a fől szín akkor, ha rajta aranyfényű gördröcskék vannak; pl. *Carabus gemmatus*.

Genae — *pofák*; a fej két oldala a szemektől kezdve a szájig.

Geniculatus — *térdelt*; az a szerv, melynek térdszerű ízesülése van.

Genu — *térd*.

Genus — *nem, nemzetség*.

Geometridae — *Araszoló lepkék*.

Gibbosus — *hoporcosos*; a fől szín akkor, ha szabálytalan emelkedések vannak rajta.

Gibbus — *púpos*; valamely fől szín akkor, ha tompa kúpalakban emelkedett.

Ginglymus — *csuklóizület*.

Glaber — *csupasz, kopasz, síma*; az oly fől szín, a melyen szőr vagy pikkely egyáltalán nincs.

Glandula — *mirigy*.

Glaucus — *szürkekék, fehéreskék*; fehérrel erősen kevert világoskék szín, mely szürkébe játszik.

Globosus — *gömbös, tekés, gömbforma*.

Glossa — *szipóka, pörge szipóka*; a pillangók szívószájrésze.

Glossotheca — *szipókaburok*; a lepkék bábburkolatának az a része, a mely a későbbi tökéletes rovar szipókáját zárja.

Gramineus — *fűzöld*.

Granulatus — *szemcsés*; az olyan fől szín, a melyen kis kerek kiemelkedések vannak.

Griseus — *szürke*.

Gula — *torok*; a fej alsó oldalának azon tája, a mely a szájnyílástól a nyak elejéig terjed.

Gutta — *csepp*; az alapszintől eltérő kerek foltocska.

Guttatus — *cseppes, babos*.

Habitus — *külső forma, természet*; a test általános külső formája.

Halteres — *rezgetyűk*; a Diptera-rák elsatnyult alsó szárnyai.

Hamatus — *horgos*.

Hamus alarum — *horog-ér* a Hemipterák bizonyos csoportjaiban az alsó szárny discoidális sejtjébe benyúló csontkaér.

Hastatus — *dárdás*; valamely szerv ha csúcsán egy nagyobb tüske van.

Haustellum — *szipóka, merítő szipóka*; a Diptera-rák szipókája.

Hemelytra v. Hemielytra — *fél szárnyfedők*; a Hemiptera-rák felső szárnyai.

Hemiptera — *Félfődelesszárnyúak*.

Hermaphroditus — *hermafrodita, hímnős*;

Heterocera — *felemás-csápiúak*; azok a Pillangók, a melyeknél a hímek csápjja más forma és más szerkezetű, mint a nőstényé.

Heteromera — *felemás-láb-ízese*; azok a Bogarak, a melyek két első lábpárának lábfeje öt, a hátulsó lábpár pedig négy izból áll.

Heteropalpi — *felemás-tapogatóúak*; az olyanok, a melyeknél az ízek száma a hímeken és nőstényeken más-más.

Heteroptera — *Felemásszárnyúak, Poloskák*; Félfődelesszárnyúak, a melyeknek felső szárnyai félig kemények, félig hártyásak.

Hirtus v. hirsutus — *borzas*; valamely fől szín akkor, ha rajta tömötten, rövid és merev szőrök állnak.

Hispidus — *ritka-szőrű*; midőn a merev szőrök szétszórtnak állnak.

Holosericeus — *bársonyos*; valamely fölület akkor, ha rajta tömötten, finom, fénylő szőröcskék vannak, a melyek egészen elfedik.

Homelytra — *egyféle szárnyak*; a Homopterák egyforma szerkezetű felső szárnyai.

Homoeomeri (pedes) — *egyféle lábízések*; azok, melyeknél a lábfejízek száma azonos.

Homoptera — *Egyféle-szárnyúak, Kabócák*; azok a Hemipterák, a melyek felső szárnyai egész szerkezetükben egyformák.

Humerus — *váll*.

Hyacinthinus — *jácintvörös*.

Hyalinus — *átlátszó, üveges*.

Hybridus — *korcs*.

Hydrocorisae — *Vízi-poloskák*.

Hymenoptera — *Hártyás-szárnyúak*.

Hypermetamorphosis — *átlábos átalakulás, pl. Meloe, Sitaris, Litta*.

Hypopygium — *alsó farlemez*.

Hypostoma — *szájfedő*; egyértelmű az „Epistomis“-szal.

Ichneumonidae — *Fürkész-darázsfélek, Fürkészek, Nyerges darázsok*.

Ignitus — *tűzpiros, lángvörös*.

Imago — *kifejlett rovar*.

Imbricatus — *cserpes*; a díszítmény akkor, ha ívforma vonalai úgy futnak, hogy a cserépfedélre emlékeztet.

Imparipennatus — *egyenlőtlenül tollas*. L. „Antennae imparipennatae.“

Incanus — *szürkésfehér, fehér-szürke*.

Incisura — *bemetszés*.

Incisura abdominis — *potroh-bemetszés*.

Incumbens — *rásimuló, ráboruló*; az oly szárny, a mely egy

közesen a másikra fekszik s aztán együtt a potrohot befödik.

Incnabulum — Lásd *Folliculus*.

Inflatus — *hólyagos, felfuvódott*.

Infundibuliformis — *tölcsérforma*; az általánosságban kúp- vagy körteforma testrész, a melynek csúcsoldala kúpformán vájt.

Infuscatus — *füstös*.

Insecta — *Rovarok*

Insaccatus — *bezáskolt*. Lásd „Ova insaccata“.

Insertus — *beiktatott, beékel, beillesztett*; az olyan szerv, a melynek alapja egy másikba van beillesztve.

Instrumenta cibaria — *szájrészek*.

— *rodentia* — *rágó szájrészek*.

— *suctoria* — *szívó szájrészek*.

Intercellula — *középtér*.

Intercostula — *fiókborda, fiókér*; az a szárnyborda, mely a többi bordák vagy erek között csak a szárny szegélyén van jól kifejlődve.

Interrupte-striatus — *szakadozottan rovátkos*; valamely vésmény akkor, ha rajta finom, egyközű és lefutásukban megszakított barázdák vannak.

Interstitia — *közök*; a rovátkos szárnyfödellí Coleopteráknál a szárnyfödők rovátkái között lévő hézagok.

Interstitium — *érköz*; a Hymenopterák felső szárnyán a cubitus csúcsa, a nervus parallelus és recurrens között fekvő tér.

Intricato-aciculatus — *kúszdltan karczott*; valamely vésmény akkor, ha benne sok finom, rövid rovátka van egymáson keresztül-kasúl.

Intricato-rugosus — *kúszáltan ránczos*; az olyan vésmény, a melyben rendetlen kiemelkedések vannak összevissza.

Intricatus — *kúszált*; valamely vésmény akkor, ha a kiemelkedések és bemélyedések szabálytalanul váltakoznak s egymás mellett tömötten állanak.

Investitus — *meztelen*. L. *glaber*.

Involutus és involueratus *be-pödört*; valamely szerv akkor, ha csúcsával töve felé begöngyölített, pl. a Lepkék pörge-szipókája.

Iridicolor és iridisans — *színjátszó*.

Irroratus — *harmatos*; a fölület akkor, ha rajta különböző színű pettyeeskék vannak elhintve.

Isabellinus — *izabellasárga*; kevés vörössel és barnával kevert halványsárga szín.

Isopalpi — *egyenlő tapogatók*; az olyanok, melyek mind a két ivaregyénél egyforma számú ízektől állanak.

Jugulum — lásd *gula*.

Junetura — *kapocsér*; a kar-eret a sugár érrel összekötő erecske a szárnyjegy közelében.

Kermesinus — *karmazsinpiros*.

Labellum — *felsőajak-nyújtvány*; a Hemipterák felsőajkának egy kis, hosszúkas lemeze, mely a szipókának tövét és sörtéit elfedi.

Labis — *farkapocs*; néhány Lepidoptera fargyűrűjének fogó forma nyújtványa.

Labium — *alsóajak*.

— *superius* — *felsőajak*. Lásd *Labrum*.

Labrum — *felsőajak*.

Lacteus — *tejfehér*.

Laete — *élénken*; ha színrajz előtt áll, *világos-at* jelent.

Laevis — *síma*; az olyan fölület, a melyen sem kiemelkedés, sem bemélyedés, tehát semmi vésmény nincs.

Laevigatus — *símtott*; valamely fölület akkor, ha rajta semmiféle vésmény nincs s e mellett kissé fénylő.

Lamellatus — *lemezkes*; valamely testrészt akkor, ha egyközűen fekvő levelekből áll.

Lamellicornia — *Lemezes-csápúak*.

Lamina — *lemez*.

Laminae abdominales — *haslemez*; a potrohgyűrűk hasoldali részei.

Lamina postverticalis — *a fejbúb véglemeze*; a fejbúb hátulsó részén emelkedő lemez.

Laminatus — *lemez*; minden oly szerv, a mely lemezbe szélesedik, pl. Abdomen laminatum.

Lampyridae — *Mécsbogárfélék, Szentjánosbogárfélék*.

Lana — *fargyapjú*; a fargyűrű gyapjas szőrzete, némely pillangónál.

Lanceolatus — *lándzsás, lándzsaforma*.

Lanuginosus — *gyapjas*; az a fölület, a melyen elszórtan hosszabb, göndör szőrök vannak.

Larva — *lárv* (álca).

Lazureus — *lazurkék*; a lazurkő, vagy a rézlazur színére emlékeztető igen sötétkéék szín;

Lateritius — *tégla-vörös*.

Lenticularis — *lencseforma*.

Lepidoptera — *Pikkelyes-szárnyúak, Pillangók, Lepkék*.

Libellulidae — *Szitakötő-félék, Acsa-félék*.

Ligneus — *fabarna*; világos sárgás-barna szín.

Ligula — *nyelv*; az alsó ajaknak nyelvforma, kiálló részlete.

Ligulatus — *nyelvformán kiálló*;

valamely testrész, ha oldalain nyelvformán, vagy lapátformán szélesedett.

Lima — *reszelő*, a Tücskők felső szárnyában a szabálytalan érnek bog előtti részén lévő azon készülék, a mely a czirpelés előidézésének egyik főtenyezője.

Limbatus — *szegélyezett*; az a test, melyet másféle színű szegély vesz körül.

Limbus — *szegély*; a felső szárnyak szegélytere általában.

— *szegély*; valamely szervnek keskeny szegélyszéle.

Limpidus — *víztisza, tökéletesen átlátszó*.

Linea — *vonat*; igen keskeny, egyenes, másféle színű csík.

Lineatus — *vonalas*; az a díszítmény, a melyben finom hosszvonalak futnak.

Lingva — *nyelv*.

— *spirális* — *pörge nyelv*; jelentését lásd a *glossa*-nál.

Litura — *mázolat*; elmosott rajz.

Lividus — *halványzárga*.

Lobatus — *karéjos*; valamely szervnek a széle, ha kerekített karéjait mély kimetszések választják el.

Locustidae — *Szöcskefélék*.

Lora — *kantár*; a pofáknak a száj közelében lévő részlete.

Lucidus — *csillogó, tündöklő*.

Lunaris — *holdas*; oly testrész, a melyen félholdforma kinövés, kimetszés, vagy folt van.

Lunula — *holdforma folt*; az alapszíntől eltérő színű félholdforma foltoeska.

Luridus — *szennyesszárga*.

Lutescens — *sárgálló*.

Luteus — *agyagszárga*.

Lutosus — *agyagos*; az olyan fölszín, a melyen tömötten egymásra fekvő szennyos pikkelyek vannak, úgy hogy azt a hatást

teszik, mintha a fölületen agyag lenne.

Lyra — *lant*; így nevezi *Pungur Gy.* a Tücskők felső szárnyában a szabálytalan értől és hosszúértől körülzárt háromszögű teret.

Macula — *folt*; nagyobb terjedelmű szabálytalan színrajz.

Mala — *állkapcsi karéj*.

Mamillosus — *bibircsós*; valamely fölszín, ha rajta szemölcsforma kiemelkedések vannak.

Mandibula — *felső állkapocs*.

Mantidae — *Manósáskafélék*.

Margaritaceus — *gyöngyházfényű*.

Marginatus — *karimás, peremes*; valamely testrész széle, ha éles párkánya fölfelé hajlott és finom karima formán veszi körül a fölületet.

Margo — *karima, perem*; valamely testnek, vagy szervnek felhajló széle.

Marmoratus — *márványozott*.

Maxilla — *alsó állkapocs*.

Mellifera — *Méhfélék* = **Apidae**.

Melolonthidae — *Cserebogárfélék*.

Membrana — *hártya*.

Membranaceus — *hártyanemű*.

Membraneus — *hártyás*.

Mentum — *áll*; az alsó ajak hátulsó része.

Mesonotum — *középtör háta*.

Mesosternum — *középmell*.

Mesothorax — *középtör*.

Metabola — *átalakuló rovarok*.

Metallicus — *fémfényű*.

Metamorphosis — *átalakulás*.

— *progressiva* — *haladó átalakulás*.

— *regressiva* — *hanyatló átalakulás*.

Metanotum — *az utótör háta*.

Metasternum — *utómell*.

Metatarsus — *lábfejtő*; a lábfejek első íze, ha a többinél szélesebb és hosszabb, pl. méhek.

Metathorax — *utótor.*

Micans — *csillámló, csillogó.*

Miniatulus — *czinobervörös, miniompiros.*

Moniliformis — *olvasószerű.*

Monstrosus — *torz.*

Mucoreus — *penészes, penészforma; valamely fölület ha olyan, mintha penész nőtt volna be.*

Mucronatus — *tőrös.*

Mumia — *mumia-báb. Lásd Pupa.*

Muricatus — *bölkös; ha a szétszórt kiemelkedések rövidek és hegyesek.*

Murinus — *egérszürke.*

Muticus — *fegyvertelen.*

Mutillatus — *csónakult; az olyan testrészt, a mely elmetszettnek látszik.*

Myrmeleonidae — *Hangyalesőfélék.*

Nebulosus — *felhős; az oly színrajz, a melynek fölületén különböző világosabb és sötétebb, de elmosódott rajzok vannak.*

Nectarium — *mézelő-cső; a levéltetvek utolsó előtti potrohgyűrűjén oldalvást kiálló két csővecske.*

Nepidae — *Vízi-skorpiófélék.*

Nervus — *szárnyér.*

Neuroptera — *Reczésszárnyúak.*

Niger — *fekete.*

Nigricans — *feketéllő.*

Nigropiceus — *szurokfekete, barnásfekete.*

Nitidus — *fényes, fénylő.*

Niveus — *hófehér.*

Nodosus — *bütykös; az olyan fölület, a melyen elszórtan gömbös emelkedések vannak.*

Nodus — *szárnybog; a Szitakötőfélék felső szárnyán azon erős harántér a karér végén, a melynél a szárny vállszegélye kissé behorpadt.*

Nodus — *bog; így nevezi Pungur*

Gy. a Tücskök felső szárnyában azt a pontot, a melyben a szabálytalan ér a többivel érintkezik.

Notum — *hát.*

Nympha — *nimfa; a tökéletlen átalakulású rovarok fejlődésének utolsó stádiumában levő lárva, a mely megvedlése után ivarérett rovarrá válik.*

Obeonicus — *visszás kúpforma.*

Obeordatus — *visszás szívforma.*

Obliquus — *ferde.*

Oblongus — *hosszúak.*

Obovalis v. obovatum — *visszás tojásforma.*

Obscure — *homályosan.*

Obsitus — *behintett.*

Obsoleto — *enyészetesen, elmosódottan.*

Obtectus — *födött.*

Obtusus — *tomp.*

Occiput — *nyakszirt.*

Occultus — *rejtett; az oly testrészt, a mely egészen egy másikba van elrejtve vagy ez azt egészen fedi.*

Ocellatus — *szemfoltos; valamely színrajz akkor, ha más színű udvarral körített kerek folt van benne.*

Ocelli — *fiók-szemek.*

Ocellus — *szemfolt; az oly színrajz, a mely egy gyűrűből s ennek közepén egy kerek foltból áll. Ezek lehetnek egyszínűek is, de rendszeren különböző színűek. A kerek foltot pupillának hívják, a közte s a gyűrű között levő tért pedig szívárványnak — iris.*

Ochraceus — *szennyesárga.*

Oculus — *szem.*

Oculi approximati — *közel-álló szemek; azok, a melyeket egymástól csak csekély hézag választ el, pl. Apis ♂ — canaliculati — barázdás*

szemek; az olyanok, a melyeknek közepén egy sekély hosszbarázda vonul végig pl. *Bruchus auct.*

Oculi compositi — *összetett szemek.*

— **conniventes** — *összeérő szemek*; azok, a melyek egymással közvetlen érintkeznek pl. *Tabanus.*

— **distantes** — *elálló szemek*; az olyanok, a melyeket széles homlok választ el egymástól pl. *Apis* ♀ és dolgozó.

— **globosi** — *gömbölyű szemek*; a vízszintes irányban egymástól távol álló és gömbforma szemeket nevezik így, pl. *Agrion* és *Carabus.*

— **glomerati** — *csoportos szemek*; azok a fej két oldalán álló szemek, a melyek szorosan egymás mellé csoportosult, erősen ívelt lencséből állóknak látszanak, pl. *Stylops.*

— **hirti** — *szőrös szemek*; azok, a melyeken rövid, tömötten álló, merev szőrök vannak a reczék között lévő vonalakon.

— **nudi** — *csupasz szemek*; az olyanok, a melyeken sem pillaszőrök, sem szőrök, sem tüskék nincsenek.

— **partiti** — *osztott szemek*; azok, a melyeket egy barázda, vagy szarúlécz két félre oszt, pl. *Geotrupes*, *Saperda.*

— **prominentes** — *kiálló szemek*; az erősen ívelt és a fej fölületén túl erősen kiálló szemek, pl. *Cicindela.*

— **semilunares** — *félholdforma szemek*; azok, a melyeknek körvonalai a félholdra emlékeztetnek, pl. *Culex.*

— **simplices** — *egyszerű szemek*; egyértelmű az „ocelli“-vel

— **superciliati** — *pillás szemek*; azok a csupasz összetett

szemek, a melyeknek szélén szőrszegély van, pl. *Melolontha.*

Odonata — *Libellulidae.*

Oestridae — *Bögölyfélék.*

Olivaceus — *olajzöld.*

Onychia — *karmok*; néha az „ungvici“ helyett használt kifejezés.

Opacus — *homályos*; az átlátszónak ellentétje s ha érczes fölületre vonatkozik *fénytelen.*

Opalinus — *opálozó, színjátzó*; az olyan test, a mely némely opálgyenge színjátékát utánozza.

Operculum — *fedő.*

— **tympanicum** — *dobhártyafedő*; a hím tücskök metanotumának oldalán lévő védőfedő.

— **vaginale** — *hüvelyfedő.*

Ophthalmotheca — *szemburok*; a báb fejburkának azon oldalrésze, a mely a későbbi kifejlett rovar szemait takarja.

Orbicularis — *kerek.*

Orbita — *szemkeret*; az összetett szemeket körülzáró szegély.

Ordo — *rend.*

Orichalceus — *lásd aurichalceus.*

Orificium — *nyílás*; rendszeren az alfel- és az ivarnyílás megjelölésére használt kifejezés.

Orismologia — *a külső testrészek leírása.*

Orthoptera — *Egyenesszárnyúak.*

Os — *száj.*

— **mystacinum** — *sörtés száj*; a Dipterák szája akkor, ha szegélyén csak kevés, egyenként álló sörte van.

Ostium odoriferum — *bűzmirigy-nyílás*; a Hemipterák metasternumának oldalain lévő azon nyílások, a melyeken át az erősszagú, olajos folyadék kiszivárog.

Ovum — *pete.*

Ovalis — *tojásdad.*

Ovatum — *kerektojásdad.*

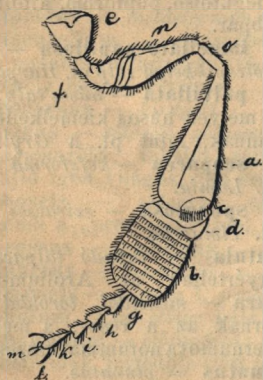
Ovipara — *tojó rovarok.*

Ovipositor v. terebra — *tojócső.*

Ovovivipara — *eleventojók; azok a rovarok, a melyek lárvákat szülnek, pl. Sarcophaga.*

Paedogenesis — *lárvanemzés; a szaporodásnak az a módja, midőn a még lárvá stadiumban lévő rovar újabb lárvákat szül.*

Pallescens — *halványodó; a színrajzra vonatkoztatják.*

102.

Pallidus *halvány; a színrajzra vonatkoztatják.*

Palpus — *tapogató; a szájrészek függelékei.*

Palpi labiales — *az alsó ajak tapogatói.*

— **maxillares** — *alsó állkapcsi tapogatók.*

Papilla — *szemölcs (fonószemölcs).*

Papillosus — *szemölcsös.*

Paraglossa — *fióknyelv; a nyelvnek az a darabkája, a mely oldalán van.*

Parapleurae — *oldalszegylemek, az a kis lemez, a mely az utószeggy és utótor háta között fekszik = episternum.*

Parapleurae appendiculatae — *alsó oldalszegylemek = epimerum.*

Parapsidae — *torhátú barázdák; a hártyásszárnyúaknál.*

Parasitica — *élősködők, élősdiek.*

Parastigma — *szárnyjegy; egyértelmű a „Pterostigma“-val.*

Parthenogenesis — *szüzenszaporo-dás; a szaporodásnak az a módja, midőn a nem termékenyített petékből is fejlődnek utódok.*

103.

Patellae — *korongok; kerek, tányérforma szervek, a melyek vagy kemények, vagy szivacs-szerűek s a lábfej alsó oldalán vannak.*

Pecten — *fésű; így nevezik a gyűjtőlábak lábszárának fésűs alsó részét.*

Pectinato-fimbriatus — *rojtosan fésűs. Lásd „antennae pectinato-fimbriatae“.*

Pectinatus — *fésűs.*

Pectus — *mell vagy szeggy.*

Pedes — *lábak.*

— **abdominales** — *potrohlábak;*

a hernyók ízeletlen potrohlábai.

— **anthophori** — *gyűjtő lábak;*

azok, a melyeknek lábszárán mélyedés van, lábfejüknek első íze (102. ábra *b*) igen széles, kefeformán szőrözött. A lábszár mélyedése a *kosárka* (*a*), a széles lábfejiz a *kefe* — *sarothrum* — (*b*). A lábszár alsó részén *fésű* van (*c*). A lábszár szélesedett felső része a *fog* (*d*), mely utóbbi a viaszlemez előhúzására szolgál. — 103. ábra, az első láb belső oldaláról nézve. (*e*) *Coxa*, csipő; (*f*) *trochus*, czombgyűrű; *b*, *g*, *h*, *i*, *k* az öt lábfejiz, *l* a karmok, *m* pulvilli, a tapadók, *n* femur, czomb, *o* fióki — *trochus*.

Pedunculus — *nyél*; specialisan a Dipterák rezgetyűinek nyele.

Pellucidus — *áttetsző*.

Pelotta — *tapadó talpacska*; lásd *arolium*.

Penicillatus — *ecsetforma*, *bojtforma*.

Penis — *hímvesző*.

Pennatus — *tollas*.

Pentameri — *öt-lábfejzesek*.

Perfoliatus — *galléros*. Lásd „*Capitulum perfoliatum*“.

Peritrema — *stigma-keret*.

Persicinus — *barackvirágszínű*.

Petiolatus — *nyeles, kocsányos*.

Petiolus — *nyél, kocsány*; valamely szervnek elkeskenyedett része, mint pl. anyelespotrohnak első, elkeskenyedett gyűrűje.

Phalanges — *a lábfej ízei*.

Phryganidae — *Pozdorjány-félék, Tegezszitakötő-félék*.

Piceus — *szurokfekete*.

Pieza — a Hymenopterák összenyomott, hosszúnyelvű alsó állkapcsai; innen *Piezata* = *Hymenoptera*

Pilosus — *szőrös*; az oly fölület, a melyen hosszú, egyenként álló, puha szőrök vannak.

Pinnatus — *tollas, czimpás*; az olyan szerv, a melyen merev szőrök, vagy épen tüskés nyujtványok vannak s ezek egyik, vagy mindkét oldalon állanak.

Plaga — *színfolt*.

Plagiatus — *nagyfoltú*; a fölület akkor, ha közepe táján terjedelmes folt van.

Planta — *talp*; a kifejlett rovarok utolsó lábfejizének alsó fölülete; a hernyóknál pedig a legutolsó, púpforma, kitolható lábpár.

— **lamellato-papillosa** — *sze-mölcs pikkelyű talp* pl. *Harpalus*.

— **pulvillata** — *húsos talp*; az, a melyen húsos kiemelkedések vannak, mint pl. a *Gryllus*.

— **scopacea** — *kefeforma talp* pl. *Lamia*.

— **spongiosa** — *szivacsos talp* pl. *Timarcha*.

Plantula — *tapadó talpacska*; egyértelmű az *Arolium*-nal.

Pleura — *melloldal, toroldal*; a tornak az a része, a mely a sternumot a notummal összeköti.

Plumatus = *pinnatus*.

Plumbeus — *ólomszürke*; az ólomnak fémfényű színe.

Plumosus — *pelyhes*; az olyan fölület, a melyen hosszú puha szőrök vannak.

Podotheca — *lábburok*; a báb burkának az a része, a mely a későbbi teljesen fejlett rovar lábait burkolja.

Politus — *csíszolt*; a síma, de nem érczes főlszín.

Pollen — *himpor*; valamely felszínnek olyan finom átomjai, a melyek csak erősebb nagyítással láthatók.

Pollex — *hüvelyk*; a lábszár alsó végének belső felén lévő erős és mozdulatlan tüske, (103. ábra *B. c*).

Pollinosus — *himporos, lisztes*; valamely fölület akkor, ha kézi nagytóval (loupe) egyenként felismerhető atomokkal fűdött pl. *Lixus, Larinus*.

Porcatus szélesen barázdált; az olyan hosszrovátkás vésmény, a melyben az igen erős mélyedések sokkal szélesebbek, mint a keskeny léczek és bordák (*Abax porcata*).

Porosus — *likacsos*.

Porrectus — *előre álló*.

Postpectus = *metasternum*.

Postscutellum — *másodpaizs*; a metanotum közepén túl, — a végéig terjedő részlete.

Praemorsus — *kirágott*.

Prasinus — *zöldellő, zöldessárga, hagymazöld*; inkább sárgába hajló igen világos zöld szín.

Proboscis — *szipóka*; egyértelmű a „promuscis“-szal.

Processus — *nyújtvány*.

Productus — *kiszökellő*.

Promuscis — *szipóka* l. *proboscis*.

Pronotum — *az előtor háta*.

Propygidium — *előfarfedő*; pl. a Histeridák farfedője előtt fekvő lemez.

Prosternum — *előmell*; a melyen a két első lábpár van.

Prothorax — *előtor*.

Protothorax = *pronotum*.

Pruinosis — *hamvas, deres*; a fűlszín akkor, ha kézi nagytóval alig megkülönböztethető atomok fűdik.

Pruinus — *szilvakék, kökénykék, hamvaskék*; az érett szilva színe.

Pselaphotheca — *tapogató-burok*; a báb burkának az a része, mely a későbbi teljesen fejlett rovar tapogatóit zárja magában.

Pseudimago = „*nympha*“.

Pseudochrysalis — *álbáb*; oly báb-forma, a melyből ismét lárvá bűvik ki.

Pseudoneuroptera — *Álreczés-szárnyúak*.

Pseudocelytra — *csenevész szárnyak*; a Strepsipterák felső, csenevész szárnyai.

Pseudonychia — *fiókkarmok*; a karmok között párosával lévő sokkal kisebb karmok.

Pseudotetrameri — *álnégylábfej-izések*. (Lásd *Cryptotetrameri*.)

Pseudotrimeri — *álháromlábfej-izések*. (Lásd *Cryptotrimeri*.)

Pteropega — *szárnyizvápa*; a mesonotumon a felső, a metanotumon az alsó szárnyak tövének befogadására való mélyedés.

Pterostigma — *szárnyjegy*; a felső szárnyak vállszegélyének közelében a bordaér és a karér között fekvő színes tér, pl. *Libellulidae, Tenthredinidae*.

Pterotheca — *szárnyburok*; a bábburkának az a részlete, a mely a későbbi teljesen fejlett rovar szárnyait burkolja.

Pubescens — *pehelyedő, szőrösödő, puhaszőrű*; az oly fűlszín, a melyen finom, rövid és puha szőröcskék vannak.

Pulverulentus — *lisztes* = *pollinosus* és *farinosus*.

Pulvillus — *tapadó-talpacska* = *arolium*.

Punctato-striatus — *pontozottan rovátkás*; valamely fölületakkor, ha a vésménynek hosszrovátkáiban apró pontok vannak.

Punctatus — *pontozott*; ha a fölületen parányi bemélyedések vannak.

Punctellum — *szűrő-szipóka*.

Punctulatus — *pontocskázott*.

Punctum — *vésményre vonatkozólag pont, színre petty*.

Puniceus — *biborvörös*.

Pupa — *báb*.

— *alligata* — *öves báb*; az, a mely egy fonálszállal vala-

- mely tárgyhoz van erősítve pl. *Pieris*.
- Pupa coarctata** — *tonnabáb*, a melyet az utolsó lárvabőr fed. Pl. *Legyek*.
- **libera** — *szabad báb*; melynek végtagjai szabadon kiállanak pl. *Bogarak*.
- **obtectata** — *mumia-báb*; a melynek végtagjai szorosan a testhez fekszenek, de a báb-burkon átláthatók pl. *Pillangók*.
- Pupillatus** — *lyukas varancsú*; az oly felszín, a melynek dudorodásai közepükön lyukacskaival jelöltek.
- Pupipara** — *bábtójká*; azok a *Légyfélék*, a melyek a bebábozódásra érett lárvákat szülnek pl. *Hippobosca*.
- Purpurascens** — *biborszínbehajló*.
- Purpureus** — *biborvörös*.
- Pustula** — *foltpetty*; az alapszíntől eltérő, nagyobb területű petty.
- Pygidium** — *farfedő*; az utolsó potrohgyűrű hátpaizsa.
- Quadrangulare** — *téglaforma* (szélesebb mint hosszú).
- Quadratus** — *négyzetes*.
- Receptaculum seminis** — *ondótáska*.
- Reniformis** — *veseforma*.
- Reticulatus** — *reczés*.
- Rhomboidalis** — *megnyult rombuszforma*.
- Rhopalocera** — *Bunkós-csápúak*.
- Rhombicus** — *rombuszforma*.
- Rhynchotha** = (Hemiptera).
- Roseus** — *rózsapiros*.
- Rostellum involutum** — *pörge szipóka*; a Lepidoptera-áknál.
- Rostratus** — *ormányos*.
- Rostrum** — *ormány*; a Hemiptera-áknál *szipóka*.
- Rotundatus** — *kerekített*.
- Rotundus** — *kerek*.
- Ruber** — *vörös*.

- Rubido-albus** — *vörhenyesfehér*.
- Rufus** — *rőt, vörhenyes*.
- Rudimentum** — *csenevész szerv, csökevény*.
- Ruga** — *ráncz, redő*.
- Rugosus** — *ránczos, redős*.
- Sagitta** — *nyílfolt*; a felső szárny peremének közelében végigvonuló színrajz, számos Lepidoptera-ánál.
- Sagittatus** — *nyílforma*; rendezett színrajzra vonatkoztatják.
- Sanguineus** — *vérvörös*.
- Sapphirinus** — *zafirkék*.
- Sarothrum** — *gyűjtő-kefe*; a méhek lábának széles lábfejeze.
- Scapula** — *válllemez*; azok a kis chitinlemezek, a melyek a felső szárnyak vállzuga alatt fekszenek.
- Scapus** — *csáptörz*.
- Scopa ventralis** — *haskefe*; pl. a hassal gyűjtő méhek (*Dasygastrae*) készüléke.
- Serobiculatus** — *gödörös*; a vésmény akkor, ha tölcserformán keskenyedő mélyedéseit széles, szabálytalan terek választják el.
- Serobs** — *csápgödör*; a Curculionidák ormányának oldalain lévő mélyedések.
- Seutatus** — *paizsos*; az olyan testrész, a melyen széles chitin-nemű paizs van.
- Scutellum** — *torpaizs*; a mesonotumnak a szárnyak töve között fekvő, leggyakrabban háromszögletű lemeze.
- Securiformis** — *bárdforma, baltaforma*.
- Segmentum** — *testgyűrű, testszelvény*.
- Serieus** — *selymes*; valamely fölület akkor, ha rajta tömötten, finom, fénylő szőröcskék vannak.
- Serra** — *tojócső-fűrész*; a Tenthredinidák tojócsővének has-

- oldalán kiálló chitinnemű, fűrészfogazott részlet.
- Serratus** — *fűrész*.
- Sessilis** — *ülő*; az oly szerv, a mely egész széles alapjával ül egy másikon, pl. a *Tenthredinidák* potroha.
- Seta** — *sörte*.
- Setaceus** — *setiformis, sörteforma*.
- Setosus** — *sörtés*; a fölület akkor, ha rajta merev, hosszú szőrök vannak.
- Sinuatus** — *öblös*; valamely testrésznek a szegélye akkor, ha valamely pontján be van kanyarítva.
- Siphunculi** = *Nectarium*.
- Smaragdinus** — *smaragdözöld*.
- Somatotheca** = *Gasterotheca*.
- Spado** — *Linné* szerint a társaséletű rovarok dolgozói.
- Spatulatus** — *lapátforma*.
- Sphinter** — *alfel csukó*; a Libellulidák alfelnyílását elzáró lemezke.
- Spina** — *tüske, tövis*.
- Spira** — *pörge tojócső*; a Gubacsdarázsok visszahúzzható tojócsöve.
- Spiraculum** — *lélekzőnyílás, stigma*.
- Splendens** — *fémesfényű*.
- Spongiosus** — *szivacsos*.
- Squama** — *pikkely*.
- Stellatus** — *csillagos*.
- Stemma** — *fiókszem, egyszerű szem*.
- Sternum** — *mell*; a tor alsó fele.
- Stigma** — *lélekző nyílás, stigma*.
— *szárnyjeggy*; egyértelmű a „pterostigma“-val.
- Stigmatale** — *stigmaköz*; a hernyók, lárvák és kifejlett rovarok lélekző nyílásai között lévő köz.
- Stimulus** — *tüske*.
- Stipes** — *állkapocs-nyél, az alsó állkapcsoknak azon íze, a mely a sarokkal függ össze*.
- Stomatotheca** — *szájburok*; a báb burkának az a része, a mely a szájrészeket veszi körül.
- Stramineus** — *szalmasárga*.
- Striato-punctatus** — *rovátkáson pontozott*; a vésmény akkor, ha a bevésott pontok hosszsorokban fekszenek.
- Striatus** — *rovátkos*; a fűlszín akkor, ha rajta finom és párhuzamos hosszbarázdák vannak.
- Striga** — *csík*; a testen harántosan futó színvonal.
- Strigillatus** — *csíkos*.
- Striolatus** = *striatus*.
- Stylifer** — *csutás*.
- Stylus** — *farcseta*; az alfel mellett lévő rövid nyujtvány.
— *csápsörte*; a Dipterák csápjának utolsó ízén lévő, leggyakrabban ízelt sörte.
- Subelypeus** — *fiókfejpaizs*.
- Subimago** — *nimfa*; egyértelmű a „nympha“-val.
- Subulatus** — *árforma*.
- Subuliformis** = *subulatus*.
- Suleatus** — *barázdás*; az a fölület, a melyen mély és erős hosszanti bevésések vannak.
- Sulphureus** — *kénsárga*.
- Sutura** — *szárny-varrat*; a szárnyfedők érintkező belső szegélye.
— *connata* — *összeforrt szárny-varrat*.
— *imbricata* — *fedélszárny-varrat*; az oly szárnyfedők, a melyek közül egyikének szegélye a másikat fedi.
- Synceiput** — *fejbűb*.
- Syphon** — a Thysanurák szájnílása.
- Taenia** — *galand*; a test hosszában futó színrajz.
- Taeniatus** — *galandos*.
- Tarsus** — *lábfej*.

Tegmina — *Elytra*; *dobhártya*.
Tegula — *rezgetyű-pikkely*; a Dipteráknál a rezgetyűket fedő két pikkely.
Tempora — *hálántéka*; a szemléláncján méregvezető.
Terebra — *tojócső*, a méhek afellátójának láncján mérgevezető.
Tergum — *Notum*.
Tesselatus — *kockázás*.
Testaceus — *barnássárga*.
Tetramera — *Négy-láb fejzések*.
Theca — *bábburok*.
Thorax — *törzsdarab*.
Tibia — *lábcsőr*.
Tomentosus — *molyhos*; a fölület akkor, ha rajta hosszú szőrök vannak tömötten és kúszáltan egymáson.
Torus — *forgóíz*, *orsóíz*; a csápoknak legalsó, gömbforma íze, a melynek közbenjárásával függ a csáp az ízvápában.
Trachea — *lélekző cső*.
Triangulum — *háromszöglet*; a Libellulidák szárnytövének közelében lévő háromszögletű tér.
Trimeria — *Három-láb fejzések*.
Trochanter — *tompor*.
Trochlea — *szárnyesiga*; az alsó szárnynak gyengén pödört és vastagodott töve pl. *Cicadidae*.
Truncatus — *csónkított*.
Tuberculum antenniferum — *csápdudor*, az a kiemelkedés, a melyen a csáp ül.
Tuberculatus — *dudorkás*; az oly felszín, melyen egy, vagy több kupforma, púpos kiemelkedés van.
Tuberosus — *gumós*.
Tubulosus — *csöves*.
Tubulus — *tagolt tojócső*; az olyan tojócső, a mely egymásba tolató több ízből áll. Legyek.
Tumidus — *duzzadt*.
Tumor — *duzzadás*.
Tunicatus — *burkolt*.
Turbinatus — *kúphégyű*.

Turgidus — *duzzadt*.
Turritus — *tornyos*.
Tympanum — *dobhártya*.
Umbilicus — *köldök*; a közepén bemélyedt kis gömbölyű kiemelkedés.
Umbrinus — *umbrabarna*.
Uncatus — *horgas*.
Unci — *farhorgok*; azok a vastag nyujtványok, a melyek horogformán görbülten az alfelynyílást zárják el, mint pl. a Locustánál.
Uncinatus — *horgas*.
Uncus — *horog*.
Undatus — *hullámos*; a színrajz akkor, ha lefutásában hullámos vonalat ír le.
Undulatus — *hullámos*.
Ungvicularius — *karmos*.
Ungvicularius — *karmos*.
Ustilatus — *perzselt*; a színrajz akkor, ha színe az égetett anyagok sajátos barna színét és szabálytalan zízgugos végződését mutatja.
Vagina — *hüvely*.
Valva — *tegula*.
Valvula — *hüvely*.
 — *aculei* — *fulánk-hüvely* (*pillenpánty*, Földi).
 — *vaginalis* — *hüvelyfedő*.
Variegatus — *tarka*.
Variolosus — *ripacsos*.
Venusus — *eres*; az oly színrajz, a mely erekre emlékeztetően van elosztva.
Venter — *has*.
Ventricosus — *hasas*.
Verruca — *szemölcs*.
Verrucatus — *szemölcsös*.
Verrucosus — *varancsos*.
Versicolor — *sokszínű*.
Vertex — *fejtető*.
Verticillatus — *örvös*; ha a sörteszőrök egy íznek fölületét illetőleg körületét koszorúformán övezik.
Verticillus — *örv*.

Verticillus abdominalis — *has-
örv*; a hernyóknál és lárváknál.

Verticillus sternalis — *nyak-
örv*; a hernyóknál és lárváknál.

Vesicula — *hólyag*.

— **verticalis** — *fejtetőhólyag*; a Libellulidák összeérő szemei között lévő dudor.

Vibrissa — *bajusz*; a Dipterák pofáján lévő szőrök.

Villosus — *bolyhos*; az a fölület a melyen hosszú szőrök állanak tömötten egymás mellett,

s a fölületet részben, vagy egészen elfödik.

Violaceas — *ibolyakék*.

Viridis — *zöld*.

Vitreus — *üvegszerű*.

Vitrinus — *üvegszerű*.

Vitta — *sáv*; az alapszíntől eltérő színű, hosszában futó vonal.

Vittatus — *sávós*.

Vivipara — *elevenszülők*.

Xyphus — *melltővis* pl. *Hydrophilus*.

II.

Ablakos 1. *fenestratus*.
 Acsa-félék 1. *Libellulidae*.
 Aczélkék 1. *chalybaeus*.
 Agyagos 1. *lutosus*.
 Agyagsárga 1. *luteus*.
 Ajak, alsó 1. *labium*.
 — felső 1. *labrum*.
 Ajaklemez 1. *buccula*.
 Ajaknyujtvány, felső 1. *labellum*.
 Alap 1. *basis*.
 — szárnyfedőké 1. *elytrorum*.
 Aláhajlott 1. *deflexus*.
 Alfel 1. *anus*.
 Alfelesukó 1. *sphincter*.
 Alfeli kúpok 1. *coni anales*.
 Aprócsipkés 1. *crenulatus*.
 Aprófogú 1. *denticulatus*.
 Aranyfoltos 1. *gemmatus*.
 Aranyos 1. *auratus*.
 Aranyszínű 1. *auratus*.
 Araszoló lepkék 1. *Geometridae*.
 Arcz 1. *facies*.
 Atomok 1. *atomi*.
 Álbáb 1. *pseudochrysalis*.
 Álbábos átalakulás 1. *hypermetamorphosis*.
 Áleza 1. *larva*.
 Álháromlábfejzések 1. *Pseudotrimera*.
 Álháromizések 1. *cryptotrimera*.
 Álhernyó 1. *erucina*.
 Áll 1. *mentum*.
 Állkapocs, alsó 1. *maxilla*.

Állkapocs felső 1. *mandibula*.
 — sarka, alsóé 1. *cardo maxillae*.
 Állkapcsi karéj 1. *mala*.
 Állkapocsnyél, *stipes*.
 Álnégylábfejzések 1. *Pseudotetramera*.
 Álnégyzések 1. *cryptotetramera*.
 Álötizések 1. *cryptopentamera*.
 Álreczésszárnnyűak 1. *Pseudoneuroptera*.
 Ametiszt színű 1. *amethystinus*.
 Árforma, *subulatus*, *subuliformis*.
 Átalakulás 1. *metamorphosis*.
 — álbábos 1. *hypermetamorphosis*.
 — haladó 1. *m. progressiva*.
 — hanyatló 1. *m. regressiva*.
 Átlátszó 1. *hyalinus*.
 Áttetsző 1. *diaphanus*, *pellucidus*.
 Bajusz, *vibrissa*.
 Baltaforma 1. *securiformis*.
 Barackkvirágszínű 1. *persicinus*.
 Barázdák, torhái 1. *parapsidae*.
 Barázdált, szélesen 1. *porcatus*.
 Barázdás 1. *exaratus*, *sulcatus*.
 Barna 1. *fuscus*.
 — fabarna, *ligneus*.
 — füstös-, *fuliginosus*.
 — gesztenye-, *castaneus*.
 — rozsdá-, *ferrugineus*.
 — rőt-, *castaneus*.
 — sárgás-, *fulvus*.
 — szegfű-, *caryophylleus*.

Barna szürke-, *cervinus.*

— *umbra-, umbrinus.*

— *vörhenyes-, brunneus.*

Barnásfekete *l. nigropiceus.*

Barnássárga, *testaceus.*

Barnászörös *l. ferrugineus.*

Báb *l. chrysalis, pupa.*

— *álarzás* *l. chrysalis nasuta.*

— *deres* *l. chrysalis pruinosa.*

— *fémfoltos* *l. aurelia.*

— *függő* *l. chrysalis pendula.*

— *füles* *l. chrysalis aurita.*

— *gubós* *l. chrysalis folliculata.*

— *hasas* *l. chrysalis ventricosa.*

— *hengeres* *l. chrysalis cylindrica.*

— *lisztes* *l. chrysalis pollinosa.*

— *mumia* *l. mumia, p. oblecta.*

— *nyiltgubójú* *l. chr. custodita.*

— *ormányos* *l. chr. glossata.*

— *orsóforma* *l. chr. attenuata.*

— *öves* *l. chr. cingulata, p. alligata.*

— *sima* *l. chrysalis mutica.*

— *szabad* *l. pupa libera.*

— *tüskés* *l. chrysalis muricata.*

— *tonna* *l. pupa coarctata.*

Bábburok *l. folliculus, theca.*

Bábfark *l. cremanter.*

Bábtójók *l. Pupipara.*

Bárdforma *l. securiformis.*

Bársonyos *l. holosericeus.*

Beékelt *l. insertus.*

Befűződött *l. coarctatus.*

Behintett *l. obsitus.*

Beillesztett *l. insertus.*

Beiktatott *l. insertus.*

Bemetszés *l. incisura.*

— *potroh* *l. incisura abdominis.*

Bepödött *l. involucratus és involutus.*

Bepreczkelt *l. conspersus.*

Beszegett *l. cinctus.*

Bezsákolt *l. insaccatus.*

Bélyeg *l. character.*

Bibiresos *l. mamillosus.*

Biborszínbehajló *l. purpurascens.*

Biborszínű *l. purpureus.*

Biborszínű sötét *l. atro-purpureus.*

Biborvörös *l. puniceus, purpureus.*

Bodros *l. cirrosus, crispatus.*

Bog *l. nodus.*

— *szárnybog* *l. nodulus.*

Bojtforma *l. penicillatus.*

Bojtos *l. fasciculatus.*

Bolhák *l. Aphaniptera.*

Boltozatos *l. convexus, fornicatus.*

Boltozott *l. arcuatus.*

Bolyhos, *villosus.*

Bordáeskás *l. costulatus.*

Borda *l. carina.*

Bordás *l. costatus.*

Borzas *l. hirtus.*

Bögölyfélék *l. Oestridae.*

Bökök *l. muricatus.*

Börnemű *l. coriaceus.*

Bőrszárnyúak *l. Dermoptera.*

Bronzszínű *l. aeneus.*

Bunkóforma *l. clavaceus.*

Bunkós *l. clavaceus és clavatus.*

— *hirtelen* *l. abrupto-clavatus.*

Bunkósesápuak *l. Rhopalocera.*

Burkolt, *tunicatus.*

Burok, *theca.*

— *báb, folliculus.*

— *csáp, ceratotheca.*

— *fej, cephalotheca.*

— *láb, podotheca.*

— *száj, stomatotheca.*

— *szárny, pterotheca.*

— *szem, ophthalmotheca.*

— *szipóka, glossotheca.*

— *tapogató, pselaphotheca.*

— *tor, cyathotheca.*

Buzavirágkék *l. cyaneus.*

Bütykös *l. nodosus.*

Bütyök, *callus.*

— *homlok, callus frontalis.*

— *hónalj, callus cubitalis.*

— *váll, callus axillaris.*

Bűzmirigy-nyílás *l. ostium odori-ferum.*

Család *l. familia.*

Csatornás *l. canaliculatus.*

Csápbunkó, capitulum.

- duzzadt, *capitulum inflatum.*
- egyszerű, *capitulum exarticulatum.*
- galléros, *capitulum perfoliatum.*
- hasadt, *capitulum fissum.*
- lemezes, *capitulum lamellatum.*
- összetett, *capitulum compositum.*
- tölcséres, *capitulum tunicatum.*

Csápburok 1. ceratotheca.**Csápdudor, tuberculum antenniferum.****Csápgödör 1. scrobs.****Csápgödöröskék 1. fossulae.****Csápok 1. antennae.**

- alsó állású 1. *antennae inferiores.*
- ágogas 1. *antennae ramosae.*
- árforma 1. *antennae subulatae.*
- bojtos 1. *antennae fasciculatae.*
- boltozatos 1. *antennae fornicatae.*
- bunkós 1. *antennae clavatae vel capitatae.*
- burkolt-bunkójú 1. *antennae clava tunicata.*
- bütykös 1. *antennae torulosae.*
- csonkabunkós 1. *antennae abrupto-clavatae.*
- csomós 1. *antennae nodosae.*
- csomótás 1. *antennae cirrosae.*
- egyenes 1. *antennae rectae.*
- egyenletes 1. *antennae aequales.*
- egyenlően tollas 1. *antennae paripinnatae.*
- egyenlőtlenül tollas 1. *antennae imparipinnatae.*
- felsőállású 1. *antennae superiores.*
- fésűs 1. *antennae pectinatae.*
- fogas 1. *antennae dentatae.*
- fondelformá 1. *antennae filiformes.*
- füles 1. *antennae auriculatae.*
- fűrész 1. *antennae serratae.*
- füzéres 1. *antennae moniliformes.*

Csápok galléros-bunkójú 1. antennae clava perfoliata.

- gamós 1. *antennae uncatae.*
- görbült 1. *antennae tortae.*
- gyengén csomós 1. *antennae subnodosae.*
- gyengén fésűs 1. *antennae subpectinatae.*
- hajlott-régű 1. *antennae nutantes.*
- hasadt 1. *antennae fissae.*
- hasadt-bunkójú 1. *antennae clava fissa.*
- homlokön álló 1. *antennae frontales.*
- horgos 1. *antennae uncinatae.*
- hosszú 1. *antennae longiores.*
- igen hosszú 1. *antennae longissimae.*
- igen rövid 1. *antennae abbreviatae et brevissimae.*
- izeletlen 1. *antennae exarticulatae.*
- karmos 1. *antennae unguiculatae vel forcipatae.*
- kétfősen fésűs 1. *antennae duplicato pectinatae.*
- kétsorosán fésűs 1. *antennae distichae vel bipectinatae.*
- kétszertollas 1. *antennae composito-pinnatae.*
- körteforma 1. *antennae pyriformes.*
- közelálló 1. *antennae approximatae.*
- lapátforma 1. *antennae palethraceae.*
- lapos-tővű 1. *antennae spathulatae.*
- lándsaforma 1. *antennae lanceolatae.*
- legyezős 1. *antennae flabellatae.*
- lemezes 1. *antennae lamellatae.*
- lemezes-bunkójú 1. *antennae clava lamellata.*
- levélforma 1. *antennae foliatae.*
- megnyúlt 1. *antennae elongatae.*

Csápok megrövidült l. antennae breviores.

— megtört l. antennae fractae.

— ollós l. antennae chelatae.

— olvasóforma l. antennae moniliformes.

— orrközépi l. antennae longirostres.

— orrtövi l. antennae brevirostris.

— orsóforma l. antennae fusiformes.

— ostoros l. antennae funiculatae.

— pamatos l. antennae cirrosae.

— pelyhes l. antennae plumosae.

— pillás l. antennae ciliatae.

— rojtos l. antennae fimbriatae.

— rejtőző l. antennae replicatae.

— rövid l. antennae breves.

— sallangos l. antennae cirratae.

— sarlóforma l. antennae aduncofalcatae vel falciformes.

— seprős l. antennae scopiferae.

— sörteforma l. antennae setaceae.

— szabálytalan l. antennae irregulares.

— sörtevégű l. antennae setigeras.

— szakállas l. antennae barbatae.

— szem alatti l. antennae infraoculares.

— szemből eredő l. antennae in-ocularis.

— szemektől távolálló l. antennae extraoculares.

— szem-előtti l. antennae praeculares.

— szemközi l. antennae interoculares.

— távolálló l. antennae distantes.

— térdes l. antennae fractae.

— tömör-bunkójú l. antennae clava exarticulata.

— törforma l. antennae ensiformes vel pyramidales.

— törös l. antennae mucronatae.

— vastagodó l. antennae incrassatae.

— váltakozva tollas l. antennae inaequalitipinnatae.

Csápok vékonyodott l. antennae attenuatae.

— villás l. antennae dichotomae vel furcatae.

Csápok izvápjaja l. canthus.

Csápostor l. flabellum és funiculus.

Csápsörte, stylus.

Csáptőiz l. scapus.

Csenevészszárnyak l. pseudoelytra.

Csenevészszerv l. rudimentum.

Csepp l. gutta.

Cseppes l. guttatus.

Cserebogár-félék l. Melolonthidae.

Cserepes l. imbricatus.

Csík, striga.

Csíkos, strigillatus.

Csillagos, stellatus.

Csillámló l. micans.

Csillogó l. lucidus, micans.

Csipkés l. crenatus.

Csipő l. coxa.

— bolyhos l. coxa floccata.

— fiók l. arthrodium.

— merev l. coxa fixa.

— szabad l. coxa libera.

Csiptető l. galeotheca.

Csiszolt l. politus.

Csonkaszárnnyfedősök l. Brachelytra.

Csonkitott, truncatus.

Csonkult l. mutilatus.

Csoportosan l. confertim.

Csótány-félék l. Blattidae.

Csőkevény l. rudimentum.

Csőves, tubulosus.

Csőesszöglet, a szárnyfedőké l. elytrorum angulus apicalis.

— külső l. elytrorum ang ap. externus.

Csukló l. articulatio.

Csuklóizület l. ginglymus.

Csuklya l. ampulla.

— szőr, capillitium.

Csuklyaforma l. cucullatus.

Csuklyás l. cucullatus.

Csupasz l. *denudatus*, *glaber*.
Csutás, *stylifer*.
Czimpás l. *pinnatus*.
Czinezur-félék l. *Bombyliidae*.
Czinobervörös l. *cinnabarinus*,
miniatus.
Czitromsárga l. *citrinus*.
Czomb l. *femur*.
Czombgyűrű l. *apophysis*, *condylus*
Czombos l. *femoratus*.
Dárdás l. *hastatus*.
Deltoidforma l. *deltoides*.
Deres l. *pruinosis*.
Diszbogárfélék l. *Buprestidae*.
Dobhártya, *tympanum*.
Domború l. *convexus*.
Dudorkás, *tuberculatus*.
Duzzadás, *tumor*.
Duzzadékos l. *callosus*.
Duzzadt l. *buccatus*, *tumidus*, *turgidus*.
Duzzadthomlokú l. *bombifrons*.
Ecsétforma l. *penicillatus*.
Egérszürke l. *murinus*.
Egész l. *integer*.
Egyenesszárnnyak l. *Orthoptera*.
Egyenlőtápotagatók l. *Isopalpi*.
Egyenlőtlenül tollas l. *impari-*
pinnatus.
Egyféle-lábízések l. *Homoeomeri*.
Egyféleszárnnyak l. *Homoptera*.
Egyirányú l. *contiguus*.
Egymáshoz fekvő l. *connivens*.
Egyszerű szemek, *stemmata*.
Egyszínű l. *concolor*.
Elenyésző l. *evanescens*.
Eleven szülők, *Vivipara*.
Eleventojók l. *Ovovivipara*.
Elkülönített l. *distinctus*.
Ellipsisforma l. *ellipticus*.
Elmosódó l. *evanescens*.
Elmosódott l. *elutus*.
Elmosódottan l. *obsolete*.
Előmell l. *prosternum*.
Előreálló l. *porrectus*.
Előszeg l. *prosternum*.
Előtör l. *prothorax*.
Előtör háta l. *pronotum*.

Elszélesedett l. *amplatus*, *ampli-*
ficatus és *dilatatus*.
Elszórta l. *disperse*.
Elválasztott l. *disjunctus*.
Eres, *venosus*.
Ezüstsínű l. *argenteus*.
Égkék l. *coeruleus*.
Égszínkék l. *azureus*, *coeruleus*.
Ékesen l. *concinne*.
Ékforma l. *cuneatus*, *cuneiformis*.
Éles l. *distinctus*.
Élesen l. *distincte*, *evidenter*.
Élesen különvált l. *discretus*.
Élénken l. *laete*.
Élődiék l. *parasitica*.
Élődiék l. *parasitica*.
Élősködők l. *parasitica*.
Ép l. *integer*.
Érdes l. *exasperatus*, *scaber*.
Érköz l. *interstitium*.
Fabarna l. *ligneus*.
Faresuta, *styli*.
Farfedő l. *pygidium*.
 — *elő* l. *propygidium*.
Fargyapjú l. *lana*.
Farhorgok, *unci*.
Fark l. *cauda*.
Farkapoc l. *labis*.
Farkos l. *caudatus*.
Farlemez,
 — *alsó* l. *hypopygium*.
Fartoldalékok l. *cerci*.
Fegyvertelen l. *muticus*.
Fehér l. *albus*.
 — *hó* l. *niveus*.
 — *kréta* l. *cretaceus*.
 — *szürkés* l. *canus*, *incanus*.
 — *tej* l. *lacteus*.
 — *vörhenyes* l. *rubido-albus*.
Fehéreskék i. *glaucus*.
Fehéresszürke l. *canus*.
Fehérszürke l. *incanus*.
Fej l. *caput*.
 — *beékelt* l. *caput insertum*.
 — *behúzható* l. *caput retractile*.
 — *behúzott* l. *caput retractum*.
 — *függőleges* l. *c. perpendiculare*.
 — *haránt* l. *caput transversum*.

- Fej** *kitolult* l. *caput exsertum*.
 — *ormányos* l. *caput rostratum*.
 — *paizsos* l. *caput clypeatum*.
 — *rejtett* l. *caput absconditum*.
 — *vízszintes* l. *caput horizontale*.

Fejbúb, *synciput*.

Fejburok l. *cephalotheca*.

Fejecske l. *clava*.

Fejpaizs l. *clypeus*.

— *főlk*, *subclypeus*.

Fejpárkány l. *canthus*.

Fejtető, *vertex*.

Fejtetőhólyag, *vesicula verticalis*.

Fekete, *tiszta* l. *ater*, *aterrimus*.

— *barnás* l. *nigropiceus*.

— *holló* l. *corvinus*.

— *kékes* l. *anthracinus*.

— *korom* l. *carbonarius*.

— *köszén* l. *anthracinus*.

— *sötét* l. *ater*, *aterrimus*.

— *szén* l. *carbonarius*.

— *szurok* l. *nigropiceus*, *piceus*.

— *zöldes*, *corvinus*.

Feketéllő l. *nigricans*.

Feketéskék l. *atro-coeruleus*.

Feketészöld l. *atro-virens*.

Fekvő l. *decumbens*.

Felálló l. *erectus*.

Felemás-esápúak l. *Heterocera*.

Felemás-lábizések l. *Heteromera*.

Felemás-tapogatójúak l. *Heteropalpi*.

Felemásszárnyúak l. *Heteroptera*.

Felezett l. *dimidiatus*.

Felényire l. *dimidiatus* és *dimidiatē*.

Felfuvódott l. *inflatus*.

Felhős l. *nebulosus*.

Felmeredt l. *erectus*.

Ferde l. *obliquus*.

Fél l. *dimidius*.

Félfődelesszárnyúak l. *Hemiptera*.

Félig l. *dimidiatus* és *dimidiatē*.

Félszárnyfedők l. *hemelytra*.

Fémdarázsfélék l. *Chrysididae*.

Fémesfényű l. *splendens*.

Fémfényű l. *metallicus*.

Fényes l. *nitidus*.

Fénylő l. *nitidus*.

Fénytelen l. *opacus*.

Fésű l. *ctenidium* és *pecten*.

— *far* l. *ctenidium hypopygiale*.

— *fej* l. *ctenidium cephalicum*.

— *felsőajak* l. *ctenidium labiale*.

— *hasi* l. *ctenidium abdominale*.

— *hát* l. *ctenidium dorsale*.

— *korong* l. *ctenidium patellare*.

— *nyak* l. *ctenidium collare*.

— *szem* l. *ct. ophthalmicum*.

— *váll* l. *ctenidium axillare*.

Fésűforma l. *ctenidiiformis*.

Fésűs l. *pectinatus*.

— *kettősen* l. *duplicato-pectinatus*.

— *kétsorosan* l. *distichus*.

— *rojtosan* l. *pectinato-fimbriatus*.

Finomúl l. *concinne*.

Fiókborda l. *intercostula*.

Fiókesipő l. *arthrodium*.

Fiókér l. *intercostula*.

Fiókfejpaizs, *subclypeus*.

Fiókkarom l. *empodium*; *pseud-onych*.

Fióklábjéz l. *arthrium*.

Fióknyelv l. *paraglossa*.

Fiókszemek l. *ocelli*, *stemma*.

Fodros l. *crispatus*.

Fogas l. *dentatus*.

Fogó l. *forceps*.

Folt l. *macula*.

Foltpetty l. *pustula*.

Ronál l. *filamentum*.

Fonálforma l. *filiformis*.

Forgóiz, *torulus*.

Forradásos l. *cicatricosus*.

Fődelesszárnyúak l. *Coleoptera*.

Födő l. *operculum*.

— *dobhártya* l. *operculum tympanicum*.

— *hüvely* l. *operculum vaginale*, *valvula vaginalis*.

Földdarázs-félék l. *Crabronidae*.

Fulánkhüvely l. *valvula aculei*.

Futrinkafélék l. *Carabidae*.

Függelékek, *alfeli* 1. *appendices anales*.

Függő 1. *alligatus*.

Fülbemászó-félék 1. *Forficulidae*.

Füleeskék 1. *auriculae*.

Fürészes 1. *serratus*.

Fürkészarázok 1. *Ichneumonidae*.

Füstös 1. *infuscatus*.

Füstösbarna 1. *fuliginosus*.

Füstsűrke 1. *fumatus*.

Fűzöld 1. *gramineus*.

Galand, 1. *taenia*.

Galandos, 1. *taeniatus*.

Gallér 1. *collare*.

Galléros 1. *perfoliatus*.

Ganajtűrök 1. *Coprophaga*.

Gerincez 1. *carina*.

Gerincez 1. *carinatus*.

Gesztenyebarna 1. *castaneus*.

Gesztenyeszínű 1. *badius, castaneus*.

Gím-pej 1. *cervinus*.

Gödréskés 1. *fossulatus* és *foveolatus*.

Gödrös 1. *scrobiculatus*.

Gömbforma 1. *conglobatus, globosus*.

Gömbös 1. *globosus*.

Gubaesdarázs-félék 1. *Cynipidae*.

Gubaeslégy-félék 1. *Cecidomyiidae*.

Gubó 1. *folliculus*.

Gumós, *tuberosus*.

Gyapjas 1. *lanuginosus*.

Gyöngyházfényű 1. *maragaritaceus*.

Gyűjtőkefe 1. *sarothrum*.

Gyűrű 1. *annulus*.

— *czomb-, condylus*.

Gyűrűs 1. *annulatus*.

Hagymazöld 1. *prasinus*.

Hajas 1. *crinitus*.

Hajlott 1. *declinatus*.

Hajnalpiros 1. *aureus*.

Halánték, 1. *tempora*.

Halvány 1. *dilutus, pallidus*.

Halványodó 1. *pallescens*.

Halványsárga 1. *lividus*.

Hamvas 1. *cinereus, pruinus*.

Hamvaskék 1. *pruinus*.

Hamuszínű 1. *cinereus*.

Hamuszürke 1. *cinereus*.

Hangyafélék 1. *Formicidae*.

Hangyaleső-félék 1. *Myrmeleonidae*.

Harangforma 1. *campanulatus*.

Harmatos 1. *irroratus*.

Has, 1. *venter*.

Hasadt 1. *fissus*.

Hasas, 1. *ventricosus*.

Haskefe 1. *scopa ventralis*.

Haslemezek 1. *laminae abdominales*.

Haspólya 1. *gasterotheca*.

Határozott 1. *distinctus*.

Határozottan 1. *evidenter, exacte*.

Háromlábfejizesek, 1. *Trimera*.

Háromszögtér, 1. *triangulum*.

Hártya, 1. *membrana*.

— kötő 1. *conjunctiva*.

— összekötő 1. *connexivum*.

Hártyanemű 1. *membranaceus*.

Hártyás 1. *membraneus*.

Hártyásszárnyúak 1. *Hymenoptera*.

Hát 1. *dorsulum, dorsum, notum, tergum*.

— középtöré 1. *mesonotum*.

— utótöré 1. *metanotum*.

— előtöré 1. *pronotum*.

Hegyes 1. *acutus*.

Hegyzett 1. *acuminatus*.

Hengeres 1. *cylindricus*.

Hernyó 1. *eruca*.

— araszoló 1. *eruca geometrina*.

— csúcsos fejű 1. *e. acrocephala*.

— csupasz-csigaforma 1. *eruca limaciformis*.

— medve 1. *eruca ursina*.

— menetrágó 1. *eruca dendritina*.

— papmacska 1. *eruca ursina*.

— szfinksz 1. *eruca sphingina*.

— zsákhordó 1. *eruca saccata*.

Hím-nős 1. *hermaphroditus*.

Hímpor 1. *pollen*.

Hímporos l. *pollinosus*.
Himvessző l. *penis*.
Hintett l. *adpersus* és *conpersus*.
Hőfehér l. *niveus*.
Holdas l. *lunaris*.
Holdforma folt l. *lunula*.
Hollófekete l. *corvinus*.
Hólyag, *vesicula*.
 — *fejtető*, *vesicula verticalis*.
Hólyagos l. *bullatus, inflatus*.
Homlok l. *frons*.
 — *duzzadt* l. *frons bullata*.
 — *függőleges* l. *frons verticalis*.
 — *kivájt* l. *frons excavata*.
 — *köldökös* l. *frons umbilicalis*.
 — *vízszintes* l. *frons horizontaliter prominens*.
Homlokbütyök l. *callus frontalis*.
Homlokonálló l. *frontalis*.
Homorú l. *concavus*.
Hónalj l. *axilla*.
Hónaljbütyök l. *callus cubitalis*.
Hónaljbütyök-lemez l. *frenum*.
Hoporesos l. *gibbosus*.
Horgas l. *aduncus, hamatus, uncatus, uncinatus*.
Horog, l. *uncus*.
Horogér l. *hamus alarum*.
Hosszukás l. *oblongus*.
Hozzánőtt l. *adnatus*.
Hullámos, *undatus, undulatus*.
Húrok l. *cordulae*.
Húspiros l. *carneus*.
Hússzínű l. *carneus*.
Hüvely, *vagina, valvula*.
Hüvelyfedő, *valvula vaginalis*.
Hüvelyk l. *pollex*.
Ibolyakék, *violaceus*.
Ibolyaszínű
 — *világos* l. *amethystinus*.
Indigókék l. *cyaneus*.
Iveske, *szárny*- l. *arculus*.
Ives l. *arcuatus*.
Iz l. *articulus*.
Izabellasárga l. *isabellinus*.
Izeletlen l. *exarticulatus*.
Izeltlábúak l. *Arthropoda*.
Izülés l. *articulatio*.

Izvápa l. *acetabulum*.
 — *csápoké* l. *canthus*.
 — *szárnyé*, *conjunctura*.
Jácéintvörös l. *hyacinthinus*.
Jellem l. *character*.
Kabócza-félék l. *Cicadidae*.
Kabóczák l. *Homoptera*.
Kaeskaringós l. *cirratus*.
Kakukméhek l. *Cuculina*.
Kantár l. *lora*.
Karesu l. *coarctatus*.
Karezolt l. *aciculatus*.
 — *kuszáltan* l. *intricato-aciculatus*.
Karéj l. *lobus*.
Karéjos l. *lobatus*.
Karima l. *margo*.
Karimás l. *marginatus*.
Karmazsinpiros l. *coccineus, kermesinus*.
Karminpiros l. *erythrinus*.
Karmok l. *onychä*.
Karmos, l. *ungviculatus*.
Karom, l. *ungviculus*.
Katóka-félék l. *Coccinellidae*.
Kehelyforma l. *cyathiformis*.
Kerek l. *circularis, orbicularis-rotundus*.
Kerekített l. *rotundatus*.
Kerektojásdad l. *ovatus*.
Keresztben fekvő l. *cruciato-complicatus*.
Keresztes l. *cruciatus*.
Keresztező l. *decussatus*.
Keskenyedett l. *angustatus*.
Kettéhasadt l. *bifidus*.
Kettős l. *didymus, geminus*.
Kettősen fésűs l. *duplicato-pectinatus*.
Kék, *aczell* l. *chalybaeus*.
 — *buzavirág* l. *cyaneus*.
 — *ég* l. *coeruleus*.
 — *égszín* l. *azureus, coeruleus*.
 — *fehères* l. *glaucus*.
 — *feketés* l. *atro-coeruleus*.
 — *hamvas* l. *pruinus*.
 — *ibolya* l. *violacens*.
 — *indigo* l. *cyaneus*.
 — *kököny* l. *pruinus*.

Kék, lazur l. *azureus*, *lazureus*.
 — sötét, *atro-coeruleus*.
 — szilva l. *pruinus*.
 — szürke l. *glaucus*.
 — szürkés l. *caesius*.
 — zafir l. *sapphirinus*.
Kékesfekete l. *anthracinus*.
Kénsárga, l. *sulphureus*.
Kéregforma l. *corticarius*, *corticinus*.
Kérges l. *coriarius*.
Késecskék l. *cultelli*.
Késforma l. *cultratus*, *cultriformis*.
Kétalakúság l. *dimorphismus*.
Kétágú l. *dichotomus*.
Kéthegyű l. *bicuspis*.
Kétízű lábak l. *Dimeri*.
Kétkarójú l. *bilobus*.
Kétsorosan fésűs l. *distichus*.
Kétszárnyúak l. *Diptera*.
Khitin l. *chitin*.
Kiemelkedő l. *elatus*.
Kifejlett rovar l. *imago*.
Kikanyarított l. *emarginatus*.
Kimagasló l. *elatus*.
Kimetszett l. *excisus*.
Kinyúlt l. *elongatus*.
Kirágott l. *erosus*, *praemorsus*.
Kiszökellő l. *productus*.
Kitolult l. *exsertus*.
Kivájt l. *excavatus*.
Kivésett l. *exsculptus*.
Kocsányos l. *petiolatus*.
Koczkás, l. *tesselatus*.
Kopasz l. *glaber*.
Kopoltyúk l. *branchiae*.
Koponya l. *cranium*.
Kopottas l. *detritus*.
Kores l. *hybridus*.
Kordoványszerű l. *coriarius*.
Koromfekete l. *carbonarius*.
Koronás l. *coronatus*.
Korong l. *discus*.
 — szárnyfedőké l. *elytrorum*.
Korongforma l. *clinteriformis*.
Korongok l. *patellae*.
Kosárka l. *cochlea*.

Koszorús l. *coronatus*.
Kökénykék l. *pruinus*.
Köldök, l. *umbilicus*.
Körülgyöngyölt l. *convolutus*.
Köszénfekete l. *anthracinus*.
Kötőhártya l. *conjunctiva*.
Középtér l. *corium*.
Középtör háta l. *mesonotum*.
Közök l. *interstitia*.
Krétafehér l. *cretaceus*.
Kúpok l. *coni*.
 — alfeli l. *coni anales*.
Kúpforma l. *conicus*.
 — visszás l. *obconicus*.
Kúphegyű, l. *turbinatus*.
Kuszált l. *intricatus*.
Kuszáltan kareztolt l. *intricato-aciculatus*.
Kuszáltan ránczos l. *intricato-rugosus*.
Különálló l. *disjunctus*.
Különböző l. *diversus*.
Külön színű l. *discolor*.
Külső forma l. *habitus*.
Külső testrészek leírása l. *orismologia*.
Lant l. *lyra*.
Lapátforma l. *spathulatus*.
Lapított l. *complanatus*.
Lazurkék l. *azureus*, *lazureus*.
Lábak l. *pedes*.
 — gyűjtő l. *pedes anthophori*.
 — potroh l. *pedes abdominales*.
Lábfej, l. *tarsus*.
Lábfejjiz, l. *phalanges*.
 — fiók l. *arthrium*.
Lábfej-tő l. *metatarsus*.
Lábszár, l. *tibia*.
Lábszárgödör l. *fossa tibiae*.
Lándaforma l. *lanceolatus*.
Lándsás l. *lanceolatus*.
Lángpiros l. *flammeus*.
Lángvörös l. *ignitus*.
Láncszerű l. *catenatus*.
Lárva l. *larva*.
Lárvanemzés l. *paedogenesis*.
Legyezős l. *flabellatus*.
Lejtős l. *declivis*.

Lekonyult l. *dehiscens*.
Lelapított l. *depressus*.
Lemetszett l. *desectus*.
Lemez l. *lamina*.
 — *has* l. *lamina abdominalis*.
Lemezes l. *laminatus*.
Lemezesesápúak l. *Lamellicornia*.
Lemezkés l. *lamellatus*.
Leneseforma l. *lenticularis*.
Lepkék l. *Lepidoptera*.
Lesimuló l. *decumbens*.
Levélbogárfélék l. *Chrysomelidae*.
Levélforma l. *foliatus*.
Levéltetűfélék l. *Aphididae*.
Lécz l. *culmen*.
Légesővek, l. *tracheae*.
Légyfélék l. *Muscidae*.
Lélekzőnyilások l. *spiracula*,
stigmata.
Likaesos l. *cribratus*, *cribrosus*,
porosus.
Lisztes l. *farinosus*, *pollinosus*,
pulverulentus.
Lyukas varanesú l. *pupillatus*.
Manósáska-félék l. *Mantodea*.
Márványozott l. *marmoratus*.
Másodpaizs l. *postscutellum*.
Meghintett l. *conspersus*.
Megnyult l. *elongatus*.
Megnyult rombusforma l. *rhom-*
boidalis.
Megrövidült l. *abbreviatus*.
Megszakadó l. *abruptus*.
Megtört l. *fractus*.
Mell l. *pectus*.
Mell, l. *sternum*.
Melloldal l. *pleurae*.
Mellső l. *anticus*.
Melltővis l. *xyphus*.
Menedékes l. *declivis*.
Mezitelen l. *denudatus*.
Meztelen l. *investitus*.
Mézelo-cső, l. *nectarium*.
Mécsbogárfélék l. *Lampyridae*.
Méhféle l. *Apidae*, *Mellifera*.
Méhtetű-félék l. *Braulidae*.
Miniompiros l. *miniatus*.
Mirigyek l. *glandulae*.

Molyhos, l. *tomentosus*.
Mumiabáb l. *mumia*.
Nagyfoltú l. *plagiatus*.
Naranesszínű l. *aurantiacus*.
Nem, nemzettség l. *genus*.
Néglábfejezések, l. *Tetramera*.
Négyzetes l. *quadratus*.
Nimfa l. *nympha*, *subimago*.
Nyak l. *collum*.
Nyakszirt l. *occiput*.
Nyakszirt-ék l. *cuneus*.
Nyakszirttaraj l. *canthus occipi-*
talis.
Nyeles l. *petiolatus*.
Nyelv l. *ligula*, *lingua*.
 — *pörge* l. *lingua spiralis*.
Nyelvformán kiálló l. *ligulatus*.
Nyerges darázsok l. *Ichneumo-*
nidae.
Nyel l. *pedunculus*, *petiolus*.
 — állkapocsnyél, *stipes*.
Nyílás l. *orificium*.
Nyílfolt l. *sagitta*.
Nyílforma l. *sagittatus*.
Nyulvány l. *processus*.
Odanőtt l. *adnatus*.
Olajzöld l. *olivaceus*.
Oldalszél, szárnyfedőké l. *elytro-*
rum margo lateralis.
Öllő l. *forceps*.
Öllőforma l. *chelatus*, *forcipatus*,
forficatus.
Öllős l. *chaelatus*, *forcipatus*.
Ólomszürke l. *plumbeus*.
Olvasószerű l. *moniliformis*.
Öndótáska l. *receptaculum seminis*.
Opálozó l. *opalinus*.
Ormány l. *rostrum*.
Ormányos l. *rostratus*.
Ormányosbogár-félék l. *Curcu-*
lionidae.
Orom l. *carina*.
Orsóforma l. *fusiformis*.
Orsóíz l. *torulus*.
Ostor l. *flagellum* és *flagellum*.
Osztály l. *classis*.
Öblös l. *sinuatus*.
Örv, l. *verticillus*.

Örv, *has, verticillus abdominalis*.
 — *nyak, verticillus sternalis*.
Örvös, *verticillatus*.
Összefolyt *l. congestus*.
Összefortt *l. connatus*.
Összehajló *l. convergens*.
Összeillő *l. connivens*.
Összekötőhártya *l. connexivum*.
Összenőtt *l. connatus*.
Összenyomott *l. compressus*.
Összetorkolás *l. anastomosis*.
Ötlábfejzések *l. pentamera*.
Öv *l. fascia*.
Öves *l. cingulatus, fasciatus*.
Paizs *l. scutellum*.
Paizsbogárfélék *l. Cassididae*.
Paizsforma *l. clypeatus*.
Paizsos *l. scutatus*.
Paizs-szöglet *l. angulusscutellaris*.
 — *szárnyfedőké* *l. elytrorum angulus scutellaris*.
Paizstetű-félék *l. Coccidiidae*.
Pamatos *l. fasciculatus*.
Pattanóbogár-félék *l. Elateridae*.
Párkány, fej- *l. canthus*.
Páros *l. geminus*.
Párosodás *l. copula*.
Párázás *l. copula*.
Párázó-táska *l. bursa copulatrix*.
Pelyhedző *l. pubescens*.
Pelyhes *l. plumosus*.
Penészes *l. mucoreus*.
Penészforma *l. mucoreus*.
Perem *l. margo*.
Peremes *l. marginatus*.
Perzselt, ustulatus.
Pete *l. ovum*.
Petty *l. punctum*.
Pettyezett *l. adspersus és conspersus*.
 — *rendetlenül, conspurcatus*.
Pikkely, *l. squama*.
Pikkelyesszárnyúak *l. Lepidoptera*.
Pillangók *l. Lepidoptera*.
Pillás *l. ciliatus*.
Pillempánty, *l. valvulae aculei*.

Pilulabogár-félék *l. Byrrhidae*.
Piros, hajnal *l. aureus*.
 — *hús* *l. carneus*.
 — *karmazsin* *l. coccineus*.
 — *karmin* *l. erythrinus*.
 — *láng* *l. flammeus*.
 — *miniom* *l. miniatus*.
 — *rózsa* *l. roseus*.
 — *skárlát* *l. coccineus, kermesinus*.
Pofák *l. genae*.
Pofók *l. buccatus*.
Poloskák *l. Heteroptera*.
Pont *l. punctum*.
Pontoeskázott *l. punctulatus*.
Pontozott *l. punctatus*.
 — *rovátkásan, striato-punctatus*.
Pontozottan rovátkás *l. punctato-striatus*.
Porezogószzerű *l. cartilagineus*.
Potroh *l. abdomen*.
 — *dárdás* *l. abdomen hastatum*.
 — *fogas* *l. abdomen dentatum*.
 — *gödörös* *l. abdomen foveolatum*.
 — *harangforma* *l. abdomen campanulatum*.
 — *karcsú* *l. abdomen coarctatum*.
 — *karéjos* *l. abdomen lobatum*.
 — *karimás* *l. a. marginatum*.
 — *lemezes* *l. abdomen laminatum*.
 — *megnyúlt* *l. abdomen elongatum*.
 — *nyeles* *l. abdomen petiolatum*.
 — *ollós* *l. abdomen forcipatum*.
 — *szarvas* *l. abdomen cornutum*.
 — *tüskés* *l. abdomen spinosum*.
 — *tövises* *l. abdomen spinosum*.
 — *ülő* *l. abdomen sessile*.
Pozdorjány-félék *l. Phryganidae*.
Pörge szipóka *l. glossa*.
Pörge tojócső *l. spira*.
Puhaszőrű *l. pubescens*.
Rablólégy-félék *l. Asilidae*.
Ragyogó *l. fulgidus*.
Ráboruló *l. incumbens*.
Rácsozatos *l. clathratus*.
Rágottas *l. cariosus*.
Ránc *l. plica, ruga*.
Ránczos *l. rugosus*.
 — *kuszáltan, intricato-rugosus*.

Rásimuló l. *incumbens*.
Reczés l. *reticulatus*.
Reczésszárnnyúak l. *Neuroptera*.
Redő l. *plica, ruga*.
Redős l. *rugosus*.
Rejtett l. *absconditus, occultus*.
Rend l. *ordo*.
Rendellenes l. *difformis*.
Rendetlenül l. *confuse*.
Rendetlenül pettyezett l. *conspurcatus*.
Reszelő l. *lima*.
Rezes-zöld l. *aeruginosus*.
Rezgetyűk l. *halteres*.
Rezgetyű-pikkelyek, *tegulae, valva*.
Rézvörös l. *cupreus*.
Ripacsos, *variolosus*.
Ritkás szőrű, l. *hispidus*.
Rajt l. *fimbria*.
Rajtos l. *fimbriatus*.
Rombusforma l. *rhombicus*.
 — *megnyult* l. *rhomboidalis*.
Rovarok l. *Insecta*.
 — *át nem alakuló* l. *ametabola*.
 — *átalakuló* l. *metabola*.
Rovátka, *stria*.
Rovátkásan pontozott l. *striato-punctatus*.
Rovátkos, *striatus, striolatus*.
 — *szakadozottan* l. *interrupte-striatus*.
 — *pontozottan* l. *punctato-striatus*.
Rózsapiros l. *roseus*.
Rozsdabarna l. *ferrugineus*.
Rőt l. *rufus*.
Rőtbarna l. *castaneus*.
Rugalmas l. *elasticus*.
Sark l. *cardo*.
 — *alsó állkapocsé* l. *cardo-maxillae*.
Sarkantyú l. *calcar*.
Sarlóforma l. *falcatus*.
Sáfrányszínű l. *croceus*.
Sárga l. *flavus*.
 — *agyag* l. *luteus*.
 — *barnás*, *testaceus*.

Sárga citrom l. *citrinus*.
 — *halvány* l. *lividus*.
 — *izabella* l. *izabellinus*.
 — *kén*, l. *sulphureus*.
 — *sáfrány* l. *croceus*.
 — *szennyes* l. *luridus, ochraceus*.
 — *tiszta* l. *flavus*.
 — *zöldes* l. *flavo-virens, prasinus*.
Sárgarézsínű l. *aurichalceus*.
Sárgálló l. *lutescens*.
Sárgásbarna l. *fulvus*.
Sárgás-zöld l. *flavo-virens*.
Sáskafélék l. *Acridiidae*.
Sár, *vitta*.
Sáros, *vittatus*.
Segítő l. *fulcrum*.
Sejt l. *favus*.
Sejtes l. *favosus*.
Selymes l. *sericeus*.
Simított l. *laevigatus*.
Sisak l. *galea*.
Sima l. *glaber, laevis*.
Skarlátpiros l. *coccineus*.
Smaragd zöld l. *smaragdinus*.
Sokszínű, l. *versicolor*.
Sörte l. *sela*.
Sörteforma l. *setaceus*.
Sörtés l. *setosus*.
Sötét biborszínű l. *atro-purpureus*.
Sötétkék l. *atro-coeruleus*.
Sűrűn l. *confertim, crebre*.
Stigmakeret l. *peritrema*.
Stigmaköz, *stigmatale*.
Stigmák l. *spiracula*.
Szabálytalan l. *difformis*.
Szakadozottan rovátkos l. *interrupte-striatus*.
Szakállas l. *barbatus*.
Szalag l. *fascia*.
Szalmasárga, l. *stramineus*.
Szarúnemű l. *corneus*.
Szalagos l. *fasciatus*.
Szarvas l. *cornutus*.
Száj l. *os*.
Szájburok, l. *stomatotheca*.
Szájfedő l. *epistoma, hypostoma*.

Szájrészek l. *instrumenta cibaria*.
— *rágó* l. *instrumenta cibaria rodentia*.

— *szívó* l. i. c. *suctoria*.

Szárny l. *ala*.

Szárnyas l. *alatus*.

Szárnyatlanok l. *Aptera*.

Szárnybog l. *nodulus*.

Szárnyesiga, l. *trochlea*.

Szárnyér l. *nervus*.

Szárnyfedők l. *elytra*, *tegmina*.

— *árforma* l. *el. subulata*.

— *csonka* l. *el. mutilata*.

— *csúcsa* l. *elytrorum apex*.

— *csúcscsöglete* l. *elytrorum angulus apicalis*.

— *egész* l. *el. integra*.

— *egymásra boruló* l. *complicantia*.

— *félhosszú* l. *el. dimidiata*.

— *füles* l. *elytra auriculata*.

— *igen rövid* l. *elytra brevissima*.

— *korongja* l. *elytrorum discus*.

— *külső csúcscsöglete* l. *elytrorum angulus apicalis externus*.

— *megnyult* l. *el. elongata*.

— *megrövidült* l. *el. abbreviata*.

— *metszett* l. *el. abscissa*.

— *oldalszéle* l. *elytrorum margo lateralis*.

— *összeforradt* l. *el. connata*.

— *paizscsöglete* l. *elytrorum angulus scutellaris*.

— *peremes* l. *el. fastigiata*.

— *szelesedett* l. *el. ampliata*.

— *szétálló* l. *el. dehiscentia*.

— *töve* l. *elytrorum basis*.

— *varrata* l. *elytrorum sutura*.

— *varratszél* l. *elytrorum margo suturalis*.

— *varratszöglete* l. *elytrorum angulus suturalis*.

— *vállszöglete* l. *elytrorum angulus humeralis*.

Szárnyívecske l. *arculus*.

— *terecske* l. *area*.

Szárny-ízüváp l. *conjunctura, pteropega*.

Szárnyjegy l. *parastigma, pterostigma, stigma*.

Szárnytoldalék l. *embolium*.

Szárnyvarrat l. *sutura*.

— *fedő*, l. *sutura imbricata*.

— *összeforrt*, l. *sutura connata*.

Szegély l. *limbus*.

Szegélyezett l. *limbatus*.

Szegélytér l. *limbus*.

Szegfűbarna l. *caryophylleus*.

Szegy l. *sternum*.

— *közép* l. *mesosternum*.

— *utó* l. *metasternum*.

— *elő* l. *prosternum*.

Szegylemez

— *alsó oldal* l. *epimerum és parapleurae appendiculatae*.

— *felső oldal* l. *episternum és parapleurae*.

Szegytővis, l. *xyphus*.

Szembetünően l. *evidenter*.

Szemcsés l. *granulatus*.

Szemek l. *oculi*.

— *barázdás* l. *oculi canaliculati*.

— *csoportos* l. *oculi glomerati*.

— *csupasz* l. *oculi nudi*.

— *egyszerű*, l. *stemmata*.

— *elálló* l. *oculi distantes*.

— *félholdforma* l. *oculi semi-lunares*.

— *fiók* l. *oculi simplices, stemmata*.

— *gömbölyű* l. *oculi globosi*.

— *kiálló* l. *oculi prominentes*.

— *közeliálló* l. *oculi approximati*.

— *osztott* l. *oculi partiti*.

— *összeérő* l. *oculi conniventes*.

— *összetett* l. *oculi compositi*.

— *pillás* l. *oculi superciliati*.

— *szőrös* l. *oculi hirti*.

Szemfolt l. *ocellus*.

Szemfoltos l. *ocellatus*.

Szemkeret l. *orbita*.

Szemölcs l. *papilla, verruca*.

Szemölcsös l. *papillosus, verrucatus, verrucosus*.

Szennyessárga l. *luridus, ochraceus*.

Szentjánosbogár-félék l. *Lam-
pyridae*.

Szénfekete l. *carbonarius*.

Széthajló l. *divergens*.

Szétyszórtan l. *disperse*.

Szétterpesztett l. *divaricatus*,
expansus.

Szilvakék l. *pruinus*.

Szilványok l. *branchiae*.

Szinfolt l. *plaga*.

Színjátészó l. *iridicolor* és *iri-
disans*.

Szipóka l. *antlia*, *glossa*, *proboscis*
promuscis.

— **merítő** l. *haustellum*.

— **pödört** l. *glossa*, *rostellum in-
volutum*.

— **szűrő** l. *punctellum*.

Szipókaburok l. *glossotheca*.

Szitakötő-félék l. *Libellulidae*.

Szivaesos, l. *spongiosus*.

Szivforma l. *cordatus*.

— **visszás** l. *obcordatus*.

Szőeske-félék l. *Locustidae*.

Szög l. *angulus*.

— **vég** l. *angulus apicalis*.

Szöglet l. *angulus*.

— **váll** l. *angulus humeralis*.

— **paizs** l. *angulus scutellaris*.

— **csúcs**, **szárnyfedőké** l. *elytro-
rum angulus apicalis*.

— **varrat**, **belső**, **a szárnyfedőké**
l. *elytrorum angulus suturalis*.

— **paizs**, **a szárnyfedőké** l. *ely-
trorum angulus scutellaris*.

Szőresuklya l. *capillitium*.

Szőrös l. *pilifer*, *piliger*, *pilosus*.

Szőrösödő l. *pubescens*.

Szövőlepke-félék l. *Bombycidae*.

Szú-félék l. *Bostrichidae*.

Szunnyog-félék l. *Culicidae*.

Szurofekete l. *nigropiceus*,
piceus.

Szürke l. *griseus*.

— **barna** l. *cervinus*.

— **egér** l. *murinus*.

— **fehér** l. *incanus*.

— **fehéres** l. *canus*.

Szürke füst l. *fumatus*.

— **hamu** l. *cinereus*.

— **ólom** l. *plumbeus*.

— **vörhenyes** l. *cervinus*.

Szürkekék l. *glaucus*.

Szürkésfehér l. *canus*, *incanus*.

Szürkés-kék l. *caesius*.

Szüzen-szaporodás l. *partheno-
genesis*.

Tagolt tojóeső l. *tubulus*.

Talp l. *planta*.

— **híós** l. *planta pulvillata*.

— **kefeforma** l. *planta scopacea*.

— **szemölcs pikkelyű** l. *planta
lamellato-papillosa*.

— **szivacsos** l. *planta spongiosa*.

— **tapadó** l. *plantulae*.

Talpaeskák l. *pelottae*.

Talpaeska, **tapadó** l. *arolia*.

Tapogatók l. *palpi*.

— **alsó ajki** l. *palpi labiales*.

— **alsó állkapcsi** l. *palpi maxil-
lares*.

Taraj l. *crista*.

— **nyakszirt** l. *canthus occipitalis*.

Tarajos l. *cristatus*.

Tarka l. *festivus*, *variegatus*.

Tarkó l. *cervix*.

Támasztó l. *fulcra*.

Táska l. *bursa*.

— **párzó-táska** l. *b. copulatrix*.

— **viasz** l. *bursulae ceriferae*.

Távolálló l. *distans*.

Tegezszitakötő-félék l. *Phry-
ganidae*.

Tejfehér l. *lacteus*.

Tekés l. *globosus*.

Teljesen l. *exacte*.

Tengerzöld l. *aquamarinus*.

Terecske, **szárny** l. *area*.

Termet l. *habitus*.

Testgyűrű l. *segmentum*.

Testszelvény l. *segmentum*.

Téglaforma l. *quadrangulare*.

Téglavörös l. *lateritius*.

Térd l. *genu*.

Térdelt l. *geniculatus*.

Térdes l. *fractus*.

Tisztasárga l. *flavus*.
Tojásdad l. *ovalis*.
 — *visszás* l. *obovalis*.
Tojósó l. *ovipositor, terebra*.
 — *tagolt*, l. *tubulus*.
Tojócső-fűrész l. *serra*.
Tojórovarok l. *ovipara*.
Tollas l. *pennatus, pinnatus*.
 — *egyenlőtlenül*, l. *imparipinnatus*.
Tompa l. *obtusus*.
Tompor, l. *trochanter*.
Tor l. *thorax*.
 — *elő* l. *prothorax*.
 — *közép* l. *mesothorax*.
 — *utó* l. *metathorax*.
Torburok l. *cyathotheca*.
Tornyos, l. *turritus*.
Torok l. *gula*.
Toroldal l. *pleurae*.
Torz l. *monstrosus*.
Tő l. *basis*.
Tökéletesen átlátszó l. *limpidus*.
Tölesérforma l. *infundibuliformis*.
Tömegesen l. *confertim*.
Tömötten l. *crebre*.
Tör l. *cuspis*.
Törforma l. *ensiformis*.
Törös l. *mucronatus*.
Tővis l. *aculeus, spina*.
Tővises l. *aculeatus, echinatus*.
Tű l. *cuspis*.
Tűhegyű l. *cuspidatus*.
Tündöklő l. *lucidus*.
Tüske l. *aculeus, spina*.
Tüskés l. *aculeatus, echinatus*.
Tűzpiros l. *ignitus*.
Ujjas l. *digitatus*.
Umbrabarna, l. *umbrinus*.
Utótor háta l. *metanotum*.
Ülő l. *sessilis*.
Üstök l. *corypha*.
Üstökös l. *capillatus*.
Üveges l. *hyalinus*.
Üvegszerű, l. *vitreus, vitrinus*.
Varrat, szárnyfedőké l. *elytrorum sutura*.
Varratszél, szárnyfedőké l. *elytrorum margo suturalis*.

Varratszöglet, belső, a szárnyfedőké l. *elytrorum angulus suturalis*.
Vasszínű l. *ferreus*.
Vájt l. *concavus*.
Váll l. *humerus*.
Vállbütők l. *callus axillaris*.
Vállbütők-lemez l. *frenum*.
Váll-lemez l. *scapulae*.
Váll-szöglet l. *angulus humeralis*.
 — *szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus humeralis*.
Váltakozva l. *alternatim*.
Veseforma l. *reniformis*.
Végbunkó l. *clava*.
Végszög l. *angulus apicalis*.
Vékonyodott l. *attenuatus*.
Vérvörös l. *sanguineus*.
Viasztáskák l. *bursulae ceriferae*.
Villa l. *furca*.
Világosan l. *distincte*.
Villás l. *bifurcatus*.
Virágbogár-félék l. *Cetoniidae*.
Visszás kúpforma l. *obconicus*.
Visszás szívforma l. *obcordatus*.
Visszás tojásforma l. *obovalis, obovatus*.
Vízipoloskák l. *Hydrocorisae*.
Viziskorpió-félék l. *Nepidae*.
Víztisza l. *limpidus*.
Vonal l. *linea*.
Vonalas l. *lineatus*.
Vörös l. *ruber*.
Vörhenyes l. *rufus*.
Vörhenyesbarna l. *brunneus*.
Vörhenyesfehér l. *rubido-albus*.
Vörhenyes-szürke l. *cervinus*.
Vörös l. *ruber*.
 — *barnás* l. *ferrugineus*.
 — *bíbor* l. *puniceus, purpureus*.
 — *czinober* l. *cinnabarinus*.
 — *jácint* l. *hyacinthinus*.
 — *láng* l. *ignitus*.
 — *réz* l. *cupreus*.
 — *tégla* l. *lateritius*.
 — *vér* l. *sanguineus*.

Zafirkék l. *sapphirinus*.

Zavart l. *confusus*.

Zavartan l. *confuse*.

Zöld, *viridis*.

— feketés l. *atro-virens*.

— fű l. *gramineus*.

— hagyma l. *prasinus*.

— olaj l. *olivaceus*.

— rezes l. *aeruginosus*.

Zöld sárgás l. *flavo-virens*.

— smaragd l. *smaragdinus*.

— tenger l. *aquamarinus*.

Zöldellő l. *prasinus*.

Zöldesfekete l. *corvinus*.

Zöldessárga l. *flavo virens*,
prasinus.

Zsírfényű l. *adiposus*.

Zsizsikfélék l. *Bruchidae*.

A Természettudományi Társulat kiadványaiból
kaphatók még a következők:

Természettudományi Közlöny, pótfüzetekkel, I—XXV. kötet, 1868—1893. Szerkesztették Szily Kálmán, Pethő Gyula, Fodor József, Paszlavszky József, Lengyel Béla és Entz Géza, 915 ívnyi tartalommal, 1797 rajzzal és 15 műmelléklettel. — Ára együttesen 88 forint. Külön csak a következő kötetek kaphatók: I., V., VI., VIII., IX., XI., XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX., XX., XXII., XXIV. Egy-egy kötet 3 frt, a XX., XXII., XXIV., XXV. kötet a Pótfüzetekkel 4 frt. Egyes füzetek 30 krajczárjával kaphatók.

Monografiák és egyéb kiadványok:

Bartsch: *A sodró-állatkák (Rotatoria) és Magyarországon megfigyelt fajaik.* 4 műlappal. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Békessy: *A tejgazdaság és sajtkészítés.* 202 rajzzal. 2 frt.

Csanády-Plósz: *A borászat könyve.* 47 rajzzal. Bolti ára 4 frt, tagoknak 3 frt.

Czögler: *A fizikai egységek.* 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Daday: *Magyarországi Cladocerák magánrajza.* 4 táblával. 2 frt.

— *A magyarországi Myriopodák magánrajza.* 4 táblával. 2 frt.

— *A magyar állattani irodalom ismertetése 1880—1890-ig.* 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Emlékkönyv, a Természettudományi Társulat életének félszázados évfordulója alkalmából, 150 szövegbeli és 6 tábla rajzzal. Bolti ára 6 frt, kötve 7 frt; tagoknak 4 frt, kötve 5 frt. (Lásd a Könyvk. Váll. 7. ciklusát.)

Entz: *Tanulmányok a véglények köréből.* 1 kötet. 6 frt, tagoknak 4 frt.

Filarszky: *A charafélék.* 20 ábra, 5 tábla rajz. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Greguss: *Összegyűjtött értekezései,* kötve 2 frt 50 kr.

Gruber: *Útmutatás földrajzi helymeghatározásokra.* 28 rajzzal. 2 frt.

Hazslinszky: *A magyar birodalom zuzmóflórája.* 2 frt.

— *A magyar birodalom mohflórája.* 2 frt.

Hegyfoky: *A májushavi meteorológiai viszonyok Magyarországon.* 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Hensch: *Az okszerű talajművelés.* 117 rajzzal. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Herman: *Magyarország pókfaunája.* 3 kötetben, 10 táblával (csak a II. és III. kötet kapható 8 frtért).

— *A magyar halászat könyve.* I., II. kötet 290 rajzzal és 21 műlappal. Füzve 12 frt. (Lásd a Könyvk. Vállalat V-ik ciklusát.)

— *Petényi J. S. a magyar tud. madártan megalapítója,* arcképpel és színes műlappal. 4 frt, tagoknak 3 frt.

Inkey: *Nagyág földtani és bányászati viszonyai.* 23 rajzzal. 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Krenner: *A dobsinai jégbarlang.* 6 színes táblával. 1 frt 50 kr.

László: *Magyarországi agyagok kémiai elemzése.* Ára 50 kr.

Pungur: *A magyarországi tücsökfélék természetrajza.* 6 tábla rajzzal. 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Schenzl: *Útmutató meteoritok megfigyelésére.* 2 rajzzal. 10 kr.

— *Magyarország földmágnességi viszonyai.* 9 frt, tagoknak 7 frt.

— *Útmutatás földmágnességi helymeghatározásokra.* 113 rajz. 2 frt.

Simonkai: *Erdély edényes flórája.* 5 frt, tagoknak 4 frt.

Stahlberger: *Az árapály a fiumei öbölben.* 8 táblával. 2 frt.

Szilasi: *Czukrok. Czukros anyagok megvizsgálása.* 1 frt 50 kr., tagoknak 1 frt.

Szinnyei: *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete, 1472-től 1885-ig.* (Száz arannyal jutalmazott pályamű.) 4 frt.

Ulbricht: *Adatok a must- és borelemzés módszereihez.* Ára 1 frt.

Vángel: *Állatok konzerválása gyűjtemények számára.* 1 frt, tagoknak 70 kr.

Természettudományi Könyvkiadó-Vállalatból:

IV. ciklus (1881—1883)		5 kötet 18 frt
V. ciklus (1884—1886)		4 kötet 18 frt
VI. ciklus (1887—1889)		12 kötet 18 frt
VII. ciklus (1890—1892)		8 kötet 18 frt

Népszerű természettudományi előadások gyűjteményéből egyes füzetek.

